

B İ L D İ R İ Ö Z E T L E R İ

**Antroposen Çağda Sağlık, Ekoloji ve Gıda Sempozyumu
(29-30 Nisan 2021)**

**T.C. Beykent Üniversitesi / Fen-Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü (İngilizce)
İstanbul**

İÇİNDEKİLER

Sempozyum Hakkında	4
Özel Oturum Hakkında: “Bahçe”nin Dünü, Bugünü ve Yarını	6
Sempozyumu Düzenleyen Kurum / Bölüm	8
Sempozyum Bilim Kurulu Üyeleri	9
Sempozyum Programı	11
Katılımcılar	15
The Past and The Future of Gardens / Brief Academic Biographies of The Participants	17
Sir Roderick Floud	18
Barbaros Fergus Garrett,	18
Clive Potter	19
Dan Keech,	19
Filiz Özer	20
Marcel Mečiar	20
Matthew Reed	21
Mary-Jo DelVecchio Good	21
Pat Thompson	22
Roberto Briceño-León	22
Sadeq Rahimi	23
Huricihan İslamoğlu	23
Akile Gürsoy	24
Bildiri Özetleri ve Katılımcıların Özgeçmişleri	25
Ayşegül Kaptanoğlu	26
<i>Antroposen'de Sağlık ve Sağlık Hizmetleri Yönetimi</i>	<i>26</i>
Baran Karsak	28
<i>Tarım-Gıda Alanındaki Psiko-Kültürel Yorgunluğa Dair “Süper Gıdaların” Bize Gösterdikleri</i>	<i>28</i>
Bilge Karbi	30
<i>Kent ve Halk Sağlığı: 20. Yüzyılın ilk Yarısında İstanbul ve Viyana Örnekleri</i>	<i>30</i>
Burak Kesgin	32
<i>Dayanıklı ve Kendine Yeter Yerleşimler için Yerel Topluluklar İnşa Etmek: Geçiş (Kentleri) Hareketi Örneği</i>	<i>32</i>
Derya Nizam Dilan Akten	34
<i>Kadın, Gıda ve Kırsal Geçimler</i>	<i>34</i>

Elif Sabahat Uyar Mura	36
<i>Pandemi Sürecinde Halk Sağlığı ve Gıda Tedariği: Tarım İşçileri Üzerine Bir Tartışma</i>	36
Erhan Akarçay Işıl Aksoy Mehlika Saraç	38
<i>Pandemi Zamanlarında Dışarıda Yemek: İstanbul’da Değişen Yeme Örüntüleri</i>	38
Esin Candan Demirkol	40
<i>Tarımsal Üretim ve Çevre Dilemması Olarak Kirlilik</i>	40
Fatmanil Döner	42
<i>Piyasaları Beslemek: Tarım ve Gıdanın Finansallaşması</i>	42
Gönül Karabolu	44
<i>Hayvancılık, Özel Ağaçlandırma ve Neoliberal Çitleme Deneyimleri: Marmara Adası Örneği</i>	44
Hatice Nihal Bursa	46
<i>Kentsel Eko-Sistemde Bir Ortakyaşarlık Olarak Konut</i>	46
Laçın Tutalar Nihan Bozok	48
<i>Farklı Coğrafyalarda Kadınların Tıp Tarihi Üzerine İz Sürmek</i>	48
Mehmet Bozok Nadir Ateşoğlu	50
<i>Covid-19 Salgınının Yüksek Öğretimde Mekân Algısını Değiştirmesi Üzerine Niteliksel Bir Araştırma: İstanbul Örneği, 2021</i>	50
M. Fatih Tatari	52
<i>Meranın Sütü, Peyniri, Bilgisi: Süt Teknobilimleri ve Yerel Peynircilik</i>	52
Mücahit Muslu	54
<i>Küresel Beslenme Sorunları İçin “İlkel” Topluluklardan Neler Öğrenebiliriz?</i>	54
Necmi Aksoy	56
<i>Cennet Bahçesi’nin sonu mu?, veya Yeni bir başlangıç mı?: Antroposen Çağ!</i>	56
Osman Uzun	59
<i>Mekânsal Planlama, Ekoloji ve Onarım Ölçeklerinde Peyzaj Kavramının Değerlendirilmesi</i>	59
Pınar Karababa Demircan	61
<i>Pandemi Aracılığıyla Etkileşimi Ekoloji Üzerinden Yeniden Düşünmek</i>	61
Seçil Özgökbel	64
<i>Günümüz Gıda Ortamında Sağlıklı Beslenme: Gıda Tüketim Pratikleri Üzerine Nitel Bir Araştırma</i>	64

Sempozyum Hakkında
Antroposen Çağda Sağlık, Ekoloji ve Gıda Sempozyumu
Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
İngilizce Sosyoloji Bölümü
29-30 Nisan 2021, Zoom Meetings

“Antroposen”, “İnsan Çağı” olarak adlandırılan dönemi nitelemekte ve insanın, son üç yüz yılda yapıp ettikleri ile neredeyse jeolojik/meteorolojik bir kuvvet kadar etkinlik kazanıp, gezegeni değiştirme kapasitesini ifade etmektedir. İnsanın ulaştığı bu dönüştürücü kapasite, küresel ısınmadan, ormansızlaşmaya, canlı türlerinin kaybından, okyanuslardaki plastik adalarına değin bir dizi ekolojik ve toplumsal krize neden olmaktadır. Çevre meseleleri ve sosyal bilimler alanının kesişim kümesini de büyüten bu krizle beraber, sürdürülebilir kalkınma, çevre sağlığı, su yönetimi, yenilenebilir enerji, küresel ısınma, kırsal alanın dönüşümü, teknolojik felaketler, çevresel riskler, yeşil ekonomiler, bitkilerin ve hayvanların toplumsal aktörlüğü gibi pek çok konu sosyal bilimler alanında tartışılmaktadır.

Bugün yaşadığımız COVID-19’un yarattığı kriz, “antroposen çağda” zaten sürmekte olan ekolojik-toplumsal krizlerin ortasına doğmuştur ve pandemi mevcut sorunları derinleştirerek ilerlemektedir. Geçtiğimiz yıl ortaya çıkan ve hızla bir pandemiye dönüşen salgın, 2021 yılının da ana gündemi olacak gibi görünmektedir. İnsanlık tarihinin gördüğü pandemilerden bildiğimiz üzere, salgın hastalıklar hızla yayılan; etkileri, öncelikleri ve getirdikleri sürekli dönüşen toplumsal, kültürel ve tıbbi yaşantılardır. COVID-19 salgını da başlangıcından bu yana: karantina, hijyen, sosyal mesafe, evlere/şehirlere/köylere kapanma, uzaktan eğitim, uzaktan çalışma, defin törenleri, ev içi hayat, tıp kurumları, aşı gibi pek çok başlığı gündemimize taşımaktadır. Pandemi bireysel yaşamlarımızı da dönüştürüyor; her birimizi yaşadığımız mekânlar, bedenlerimiz, yaşam tarzlarımız, duygularımız, sağlığımız, kent ve kır hayatları, üretim pratiklerimiz, tüketim eylemlerimiz üzerine hem yeni alışkanlıklar geliştirmeye hem de yeniden düşünmeye sevk ediyor.

Antroposen çağ ve pandemi bizlere, sürdürülebilir gıda üretimi ve bunun adil bir şekilde ulaştırılması/paylaşılmasının insanlığın temel meselelerinin başında geldiğini

de hatırlattı. İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından başlayan ve “Birinci Yeşil Devrim” olarak anılan dönemle birlikte ziraat ve hayvancılıkta üretim artışı kimyasal gübre, zirai ilaç ve antibiyotikler yoluyla oldu. Gerek yoğun su kullanımını beraberinde getirmesi, gerekse toprağa uzun dönemli zararları nedeniyle bunun sınırlarına ulaşıldığının düşünölmeye başladığı 1990’lardan itibaren “İkinci Yeşil Devrim” olarak anılan dönemin ürünleri görölmeye başlandı. Bir önceki dönemle iç içe olan bu dönemde bitkisel üretimde artışın yeni aktörü genetiğı değıştirilmiş (GDO) tohumlar oldu. Günümüzde toprak, tohum ve emek üçgeninde kendine bir yol bulan tarımdan bahsetmek mümkün görünmüyor. Tarımsal üretim: tohum, gübre, teknoloji, işleme, sermaye, uluslararası piyasadaki fiyat hareketleri ve ülke siyaseti ile yakından ilgilidir. Tüm bu değışkenler içinde, uluslararası şirketlerin “sertifikasyon” aracılığıyla tohumlarda mülkiyet tesis etmeleri ve zirai ilaç üretim/dağıtımında tekelleşmeleri, yerel üreticiyi/köylüyü ve nihayetinde tüketiciyi en fazla etkileyen konuların başında gelmektedir. Sempozyum gıdayı üretimden tüketime kadar geniş ve çok yönlü bir perspektiften ele almayı da amaçlamaktadır.

Sempozyum’da ayrıca “**Bahçe’nin Dünü, Bugünü ve Yarını**” başlığı ile uluslararası katılımlı bir “**Özel Oturum**” yer almaktadır. Özel oturumun çerçevesi aşağıda detaylı olarak açıklanmıştır.

Bilim Kurulu’nda Türkiye’den çeşitli bilimsel disiplinlerden ve ayrıca farklı ölkelerden akademisyenlerin bulunduğu Sempozyum, bu niteliğı ile Üniversitelerarası Kurul Başkanlığı’nın “Uluslararası Bilimsel Toplantı” kriterlerini (*Farklı ölkelerden bilim insanlarının bilim kurulunda bulunduğu ve sunumların bilimsel ön incelemeden geçirilerek kabul edildiğı toplantı*) karşılamaktadır. Sempozyum’un dili Türkçe, “Bahçe Özel Oturumu”nun dili İngilizcedir. Sempozyum çevrimiçi olarak Zoom Meetings üzerinden yapılacaktır.

Antroposen Çağda Sağlık, Ekoloji ve Gıda Sempozyumu’nun tüm sosyal bilimciler için heyecan verici ve verimli bir buluşma olmasını diliyoruz.

Özel Oturum Hakkında: “Bahçe”nin Dünü, Bugünü ve Yarını *(Oturum dili İngilizce’dir)*

İnsanlık tarihi içinde bahçeler önemli bir yer tutmaktadır. Bahçeler hem gıda üretimine destek sağlamış hem de bitki yetiştiriciliğinde bir laboratuvar gibi olmuştur. Bahçeler dış mekân oturma ve dinlenme yerleri ve hobi alanları olarak hemen hemen her coğrafyada çeşitli büyüklüklerde yer almışlardır. Bahçe kavramı insanlığın bilinçaltına hitabeden güçlü mitolojik metaforlar da oluşturmuştur. İmparatorluk bahçeleri görkemli prestij alanları ve botanik ganimetlerinin sergilendiği alanlar olmuştur. Yaban doğanın (*flora*) evcilleştirilerek insanların günlük yaşamına katıldığı mekânlar olagelmışlerdir. Dünya nüfusunun çoğunun giderek kentlerde yaşamakta olduğu Antroposen çağda kentlerde özel mülkiyetli bahçeler ve kamusal alanda bahçe ve parklar vazgeçilmez mekânlar olarak çeşitli tasarımlarda ve kullanımlarla süregelmektedir.

Bu oturumda bahçelerin dünü, bugünü ve geleceğini antropolojik, ekonomik, siyaset bilimi, sosyolojik ve tarihsel perspektifle ele alan araştırmalara dayanan tebliğlerin yer alması amaçlanmıştır. Sosyal bilimcilerin araştırmaya dayalı analitik çalışmalar ile bahçeleri konu alan bildirileri ile oturuma katılmaları beklenmektedir.

The Past and the Future of “Gardens”

Gardens have held a significant place in human history. Gardens have provided additional support for household subsistence and over time they have also played a role as a laboratory for growing plants. In nearly all geographies, gardens of all shapes and sizes have been outdoor spaces of hobby and recreation. The concept of the garden, as a mythological metaphor has continued to be a strong element in the collective subconscious of the human mind. The gardens of empires have stood as impressive and prestigious spaces where botanical loots have been displayed. Gardens are places where wild nature (*flora*) has been domesticated and introduced into the daily lives of people. In the Anthropocene where the majority of the world population live in urban dwellings, privately owned gardens or public gardens and parks have become indispensable spaces of multiple designs and functions.

This session aims to explore the past, the present and the future of gardens from the perspective of anthropology, sociology, economics and history. Social scientists are invited to apply and join an analytical discussion based on research and scholarly papers. Abstracts can be sent in English or Turkish.

The special session on Gardens will be held on April 29, between 15.00 – 17.00 pm local time in İstanbul (TRT – Turkey Time, UTC/GMT + 3 hours). The language of the session will be in English.

Sempozyumu Düzenleyen Kurum / Bölüm

T.C. Beykent Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi
Sosyoloji Bölümü (İngilizce)

Sempozyum Düzenleme Kurulu

Abdurrahman YILMAZ, Doç. Dr. Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölüm Başkanı

Nihan BOZOK, Doç. Dr., Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü Öğretim Üyesi

*Marcel MECIAR, Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü
Öğretim Üyesi*

Sempozyum Sekreteryası (Bildiri Gönderimi ve İletişim)

Gönül KARABOLU, Araştırma Görevlisi, gonulkarabolu@beykent.edu.tr

Nur KÜÇÜKDOĞAN, Araştırma Görevlisi, nurkucukdogan@beykent.edu.tr

Önemli Tarihler

Sempozyum Tarihi : 29-30 Nisan 2021

Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi : 30 Mart 2021

Sempozyum Programının İlanı : 10 Nisan 2021

Sempozyum Bilim Kurulu Üyeleri

(Alfabetik sıraya göre)

Abdurrahman YILMAZ, *Doç. Dr., Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölüm Başkanı*

Akile GÜRSOY, *Prof. Dr., Beykent Üniversitesi, Sosyoloji (EN) Bölümü Öğretim Üyesi*

Ann KOVALAINEN, *Prof. Dr., Sosyolog, Turku Üniversitesi, Turku İktisat Fakültesi, Finlandiya*

Arzu Durukan, *Dr. Öğr. Üyesi, Yeditepe Üniversitesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü*

Bike KOCAOĞLU, *Prof. Dr., Antalya Bilim Üniversitesi Turizm Fakültesi Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölüm Başkanı*

Bilge Karbi, *Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi*

Burak KESGİN, *Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Sosyoloji (TR) Bölümü Öğretim Üyesi*

Cemil ATA, *Prof. Dr., Yeditepe Üniversitesi Kentsel Tasarım ve Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı*

Clive Potter, *Prof. Dr., Doğa Bilimleri Fakültesi, Çevre Politikaları Merkezi, İngiltere*
Dan Keech, *Dr., Kıdemli Araştırmacı, Kır ve Toplum Araştırmaları Enstitüsü, University of Gloucestershire*

Erhan AKARÇAY, *Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi*

Gül Selin TÜRKYILMAZ, *Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü Öğretim Üyesi*

H. Yaprak CİVELEK, *Doç. Dr., Anadolu Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi*

Marcel MECIAR, *Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü Öğretim Üyesi*

Mary-Jo DELVECCHIO GOOD, *Prof. Dr. Sosyolog/Antropolog, Harvard Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü, Harvard Tıp Fakültesi, Küresel Sağlık ve Sosyal Tıp Bölümü*

Matt Reed, *Doç. Dr. Sosyolog, Kır ve Toplum Araştırmaları Enstitüsü, University of Gloucestershire*

Mehmet BOZOK, *Doç. Dr., Maltepe Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü Öğretim Üyesi*

Necmi AKSOY, *Prof. Dr., Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Öğretim Üyesi*

Nihan BOZOK, *Doç. Dr., Beykent Üniversitesi Sosyoloji (EN) Bölümü Öğretim Üyesi*

Pat THOMSON, *Prof. Dr., Eğitim Bilimleri, Sosyal Bilimler Fakültesi, University of Nottingham, İngiltere.*

Pınar KARABABA DEMİRCAN, Dr. Öğr. Üyesi, *Beykent Üniversitesi Sosyoloji (TR) Bölümü Öğretim Üyesi*

Rabia Ebrar AKINCI, Dr. Öğr. Üyesi, *İstanbul Üniversitesi Antropoloji Bölümü Öğretim Üyesi*

Roberto BRICENO-LEON, Emeritus Prof. LACSO, *Sosyal Bilimler Lab., Venezuela*

Rosemary DEEM, Emeritus Prof., *Royal Holloway – Londra Üniversitesi, Tarih ve Sosyal Bilimler Fakültesi, İngiltere*

Türkan MERDOL, Prof. Dr., *Okan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Beslenme ve Diyetetik Bölüm Başkanı*

Yüksel KIRIMLI, Prof. Dr., *Antropolog, İstanbul Üniversitesi Antropoloji Bölümü Öğretim Üyesi*

Zehra BOZKURT, Prof. Dr., *Afyon Kocatepe Üniversitesi Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi*

Sempozyum Programı

Antroposen Çağda Sağlık, Ekoloji ve Gıda Sempozyumu

29-30 Nisan 2021 / Zoom Meeting

Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi

Sosyoloji (İng.) Bölümü

29 Nisan 2021 / Birinci Gün

AÇILIŞ

Zoom Meeting ID: 959-5187-6900

<https://zoom.us/j/95951876900>

10.00	Murat Ferman, Prof. Dr., Beykent Üniversitesi Rektörü
10.30	Metin Ayışığı, Prof.Dr., Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Dekanı
	Abdurrahman Yılmaz, Doç. Dr., Beykent Üniversitesi FEF, Sosyoloji (EN) Bölüm Başkanı

EKOLOJİ

Birinci Oturum

Oturum Başkanı Abdurrahman Yılmaz, Doç.Dr.

Zoom Meeting ID: 959-5187-6900

<https://zoom.us/j/95951876900>

10.30	Cennet Bahçesi'nin Sonu Mu? veya Yeni Bir Başlangıç Mı? : Antroposen Çağ!
12.00	Necmi Aksoy, Prof.Dr., Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü
	Tarımsal Üretim ve Çevre Dilemması Olarak Kirlilik
	Esin Candan Demirkol, Dr. Öğr. Üyesi, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Meslek Yüksekokulu Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümü
	Hayvancılık, Özel Ağaçlandırma ve Neoliberal Çitleme Deneyimleri: Marmara Adası Örneği
	Gönül Karabolu, Arş. Gör. Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji (İNG) Bölümü

EKOLOJİ-II

İkinci Oturum

Oturum Başkanı Necmi Aksoy, Prof.Dr.

Zoom Meeting ID: 959-5187-6900

<https://zoom.us/j/95951876900>

12.30	Mekânsal Planlama, Ekoloji ve Onarım Ölçeklerinde Peyzaj Kavramının Değerlendirilmesi
14.00	Osman Uzun, Prof. Dr., Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü
	Dayanıklı ve Kendine Yeter Yerleşimler için Yerel Topluluklar İnşa Etmek: Geçiş (Kentleri) Hareketi Örneği
	Burak Kesgin, Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji (TR) Bölümü
	Kentsel Eko-Sistemde bir Ortakyaşarlık Olarak Konut
	Hatice Nihal Bursa, Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Endüstriyel Tasarım (TR) Bölümü

Bahçenin Dünü, Bugünü ve Yarını

The Past and the Future of Gardens

Özel Oturum

(Oturum dili İngilizce'dir)

29 Nisan 2021

15.00-17.00

Meeting ID: 954-2362-6006

<https://zoom.us/j/95423626006>

- **Açış Konuşması: Sir Roderick Floud**, (Ekonomi Tarihi ve Antropometrik Tarih), “*An Economic History of the English Garden*” kitabının yazarı, İngiltere.
- **Moderatör: Akile Gürsoy**, (Antropoloji), *Türkiye’deki Orman Köylerinde “Bahçe”*, Beykent Üniversitesi, Türkiye
- **Yorumlayıcı: Huricihan İslamoğlu**, (İktisat Tarihi, Politik Ekonomi ve Hukuk), Türkiye

OTURUM KATILIMCILARI

(alfabetik sırayla)

- **Barbaros Fergus Garrett**, (Hortikültür) *Great Dixter House and Gardens*, İngiltere.
- **Clive Potter**, (Çevre Politikası, Doğa Dostu Tarım Politikası), *Imperial College, Londra*, İngiltere.
- **Dan Keech**, (Coğrafya, Kültürel Coğrafya, Çevre ve “kendilerine veya toplumun diğer üyelerine yiyecek sağlayan kişiler”), *Dünya Kültür Mirası Bamberg’te Kent Bahçeciliği ve Kırsal Kimlik, Countryside and Community Research Institute, University of Gloucestershire*, İngiltere.
- **Filiz Özer**, (Mimarlık Tarihi), *Osmanlı Mimarisi ve İmparatorluk Bahçeleri*, İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- **Marcel Meciar** (Sosyoloji), *Çekoslovakya’nın “Normalleşmesinde” Bahçelerin ve Bahçe Kolonilerinin Önemi*, Beykent Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- **Matthew Reed**, (Siyaset, Ekoloji ve Sosyoloji), *Kendilerine ya da Toplum Üyelerine Yiyecek Temin Eden Kişiler, Countryside and Community Research Institute, University of Gloucestershire*, İngiltere.
- **Mary-Jo Good del Vecchio**, (Küresel Sağlık ve Sosyal Tıp), *Harvard University*, ABD.
- **Pat Thompson**, (Eğitim, Etnoğrafya), *The Centre for Research in Arts, Creativity and Literacies (CRACL)*, Nottingham, “*Why Garden in Schools*” kitabının ortak yazarı, İngiltere.
- **Roberto Briceno-Leon**, (Sosyoloji), *Kolonyal Dönemi Ev ile “Modern” Ev Arasında Bahçe Konumundaki Değişiklikler ve Latin Amerika’daki Güvenlik Algısı*, *Universidade Federal do Ceara, Brezilya / LACSO, Karakas, Venezuela*
- **Sadeq Rahimi**, (Küresel Sağlık ve Sosyal Tıp), *Pers Kültürü’nde Mahremiyetin Dışa Vurumunun Mekânsal Bir Temsili Olarak Bahçeler*, *Harvard Medical School*, ABD.

30 Nisan 2021 / İkinci Gün

SAĞLIK

Üçüncü Oturum

Oturum Başkanı Pınar Karababa Demircan, Dr. Öğr. Üyesi

Zoom Meeting ID: 959-5187-6900

<https://zoom.us/j/95951876900>

10.00 11.30	Kent ve Halk Sağlığı: 20. Yüzyılın ilk Yarısında İstanbul ve Viyana Örnekleri <i>Bilge Karbi, Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü</i>
	Antroposen'de Sağlık ve Sağlık Hizmetleri Yönetimi <i>Ayşegül Kaptanoğlu, Prof. Dr., Beykent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu Sağlık Yönetimi Bölümü</i>
	Pandemi Sürecinde Halk Sağlığı ve Gıda Tedariği: Tarım İşçileri Üzerine Bir Tartışma <i>Elif Sabahat Uyar Mura, Dr. Öğretim Üyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü</i>

SAĞLIK-II

Dördüncü Oturum

Oturum Başkanı Mehmet Bozok, Doç. Dr.

Zoom Meeting ID: 959-5187-6900

<https://zoom.us/j/95951876900>

11.30 13.00	Farklı Coğrafyalarda Kadınların Tıp Tarihi Üzerine İz Sürmek <i>Laçın Tutalar, Dr., Yarı Zamanlı Öğr. Üyesi, TED Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi</i> <i>Nihan Bozok, Doç. Dr., Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji (İNG) Bölümü</i>
	Covid-19 Salgınının Yüksek Öğretimde Mekân Algısını Değiştirmesi Üzerine Niteliksel Bir Araştırma: İstanbul Örneği, 2021 <i>Nadir Ateşoğlu, Öğr. Gör., Sinop Üniversitesi Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü</i> <i>Mehmet Bozok, Doç. Dr., Maltepe Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Sosyoloji (İNG) Bölümü</i>
	Pandemi Aracılığıyla Etkileşimi Ekoloji Üzerinden Yeniden Düşünmek <i>Pınar Karababa Demircan, Dr. Öğr. Üyesi, Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji (TR) Bölümü</i>

GIDA Beşinci Oturum <i>Oturum Başkanı Nihan Bozok,</i> <i>Doç.Dr. Zoom Meeting ID:</i> 959-5187-6900 https://zoom.us/j/95951876900	
13.30 15.00	Küresel Beslenme Sorunları için ‘İlkel’ Topluluklardan Neler Öğrenebiliriz? Mücahit Muslu, <i>Öğretim Görevlisi, Kastamonu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Bölümü</i>
	Günümüz Gıda Ortamında Sağlıklı Beslenme: Gıda Tüketim Pratikleri Üzerine Nitel Bir Araştırma Seçil Özgökbek, <i>Doktora Öğrencisi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü</i>
	Pandemi Zamanlarında Dışarıda Yemek: İstanbul’da Değişen Yeme Örüntüleri Erhan Akarçay, <i>Dr. Öğr. Üyesi, Anadolu Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü</i> Mehlika Saraç, <i>Dr. Öğr. Üyesi, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü</i> Işıl Aksoy, <i>Bağımsız Araştırmacı</i>
GIDA-II Altıncı Oturum <i>Oturum Başkanı Erhan Akarçay,</i> <i>Dr.Öğr.Üyesi Zoom Meeting ID: 959-</i> 5187-6900 https://zoom.us/j/95951876900	
15.00 17.00	Tarım-Gıda Alanındaki Psiko-Kültürel Yorgunluğa Dair “Süper Gıdaların” Bize Gösterdikleri Baran Karsak, <i>Northeastern University Sosyoloji ve Antropoloji Bölümü, Boston</i>
	Piyasaları Beslemek: Tarım ve Gıdanın Finansallaşması Fatmanil Döner, <i>Dr. Öğr. Üyesi, Medeniyet Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü</i>
	Meramın Sütü, Peyniri, Bilgisi: Süt Teknobilimleri ve Yerel Peynircilik M. Fatih Tatari, <i>Doktora Adayı, University of California Antropoloji Bölümü, Davis</i>
	Kadın, Gıda ve Kırsal Geçimler Derya Nizam, <i>Dr. Öğr. Üyesi, İzmir Ekonomi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü</i> Dilan Akten, <i>Goethe University Frankfurt, Sosyoloji</i>
KAPANIŞ 17.00	

Katılımcılar
(Alfabetik Sırayla)

- Akile Gürsoy**, Beykent Üniversitesi, Prof. Dr.
- Ayşegül Kaptanoğlu**, Beykent Üniversitesi, Prof. Dr.
- Baran Karsak**, Northeastern University, Boston.
- Barbaros Fergus Garrett**, Head of Great Dixter House and Gardens, *Professor*.
- Bilge Karbi**, Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.
- Burak Kesgin**, Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.
- Clive Potter** Imperial College, Londra, İngiltere, *Professor*.
- Dan Keech** University of Gloucestershire, İngiltere, PhD.
- Derya Nizam**, İzmir Ekonomi Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.
- Dilan Akten**, Goethe University Frankfurt.
- Elif Sabahat Uyar Mura**, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi.
- Erhan Akarçay**, Anadolu Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.
- Esin Candan Demirkol**, Dokuz Eylül Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.
- Fatmanil Döner**, Medeniyet Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.
- Filiz Özer** İstanbul Gedik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, Prof. Dr.
- Gönül Karabolu**, Beykent Üniversitesi, Arş. Gör.
- Hatice Nihal Bursa**, Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.
- Huricihan İslamoğlu**, Prof. Dr..
- Işıl Aksoy**, Bağımsız Araştırmacı.
- Laçın Tutalar**, TED Üniversitesi (Yarı Zamanlı Öğretim Üyesi), Dr.
- Marcel Meciar** Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.
- Matthew Reed** University of Gloucestershire, İngiltere, *Associate Professor*.
- Mary-Jo Good del Vecchio**, Harvard University, ABD, *Professor*.

Mehlika Saraç, Uludağ Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi.

Mehmet Bozok, Maltepe Üniversitesi, Doç. Dr.

M. Fatih Tatari, University of California, Davis, Doktora Adayı.

Mücahit Muslu, Kastamonu Üniversitesi, Öğretim Görevlisi.

Nadir Ateşoğlu, Sinop Üniversitesi, Öğr. Gör.

Necmi Aksoy, Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi, Prof.Dr.

Nihan Bozok, Beykent Üniversitesi, Doç.Dr.

Osman Uzun, Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Prof. Dr.

Pat Thompson, The Centre for Research in Arts, Creativity and Literacies (CRACL), UK. *Professor*.

Pınar Karababa Demircan, Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Roberto Briceno-Leon, Universidade Federal do Ceara, Brezilya / LACSO, Karakas, Venezuela, *Professor*.

Sadeq Rahimi Harvard Medical School, ABD, Dr.

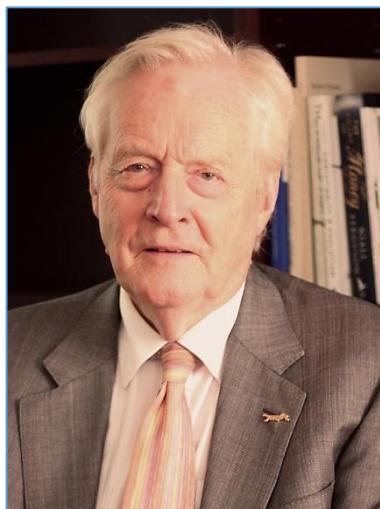
Seçil Özgökbel, Anadolu Üniversitesi, Doktora Öğrencisi.

Sir Roderick Floud, United Kingdom, *Professor*.

**The Past and The Future of Gardens / Brief Academic Biographies of The
Participants**

Sir Roderick Floud

(Economic history and anthropometric history), author of “*An Economic History of the English Garden*”, United Kingdom

Sir Roderick Floud is an economic historian of modern Britain who has been a pioneer in several fields. Between 1975 and 1988 he was the Professor of Modern History at Birkbeck, University of London, with a year as the Kratter Visiting Professor of European History and visiting professor of economics at Stanford University (1980–1981). He was one of the first British historians to make use of computing and statistical methods and published the first textbook in that field. In the 1970s, he worked with an international group to create "anthropometric history", the study of human heights and weights as a means of understanding changes in nutrition and living standards. In association with Professor Robert Fogel in the United States, he published a number of articles and then wrote (with Kenneth J. Wachter and Annabel Gregory) *Height, Health and History: nutritional status in the United Kingdom, 1750–1980*, and later (with Robert Fogel, Bernard Harris and Sok Chul Hong) *The Changing Body: health, nutrition and human development in the Western World since 1700*. He has also edited four editions of *The Cambridge Economic History of Modern*

Britain, the leading textbook in the field. Sir Roderick was vice-chancellor for 18 years of what is now London Metropolitan University; he was President of Universities UK and Vice-President of the European University Association and was knighted for services to higher education. He is a Fellow of the Academy of the Social Sciences and of the Academia Europaea and holds a number of honorary doctorates and fellowships. His current research is into the economic and social history of British gardening and his book on this topic was published by Allen Lane in November 2019.

Barbaros Fergus Garrett,

(Horticulture), Great Dixter House and Gardens, UK

Barbaros Fergus Garrett was born in Brighton and grew up in Istanbul before returning to school in Brighton. He trained in horticulture at Wye College, London University. He worked in Kent for Rosemary Alexander of the English Gardening School, for Beth Chatto at the Unusual Plants Nursery in Essex and then for the Sackler family at Cap d'Antibes and Gstaad. In 1992 he became head gardener at Great Dixter, working closely with Christopher Lloyd until Christopher's death in 2006. Since then he has become Chief Executive of the Great Dixter Charitable Trust. Fergus Garrett's passionate work in horticulture, creative innovations, and bringing up a new generation of professional gardeners received appreciation when he was made a Royal Horticultural Society Associate of Honour in 2008. In addition, he was awarded the Veitch Memorial Medal for outstanding contribution to the practice of horticulture in 2015. Fergus Garrett works full-time, hands-on in the garden, as well as writing and lecturing extensively across the world.

Fergus' recent work involves new ways of thinking about biodiversity and the environment within a garden like Great Dixter, which can then be mimicked in other gardens, but also in villages, towns and cities. The current biodiversity audit at Great Dixter undertaken by a group of specialists shows how an ornamental garden can have a richness of wildlife within its displays, therefore bringing the worlds of ecology and horticulture together. The changing beauty of this world-renowned garden is documented by photographs (by the very Christopher Lloyd and award-winning photographer Carol Casselden) in the 2021 book *Great Dixter: Then & Now* with introduction and running commentary written by Fergus Garrett.

Clive Potter

(Environmental Policy, Agri-environmental policy), Imperial College, London, UK.

Clive Potter is Professor of Environmental Policy at the Centre for Environmental Policy, Imperial College, and an environmental social scientist with interests in the fields of plant biosecurity, ecosystems services and stakeholder engagement. The principal areas of his research include, firstly, agricultural restructuring, sustainable land use and rural governance, and secondly, policy learning and public involvement in the rural environment and biosecurity policy process. Within the first strand of research, understanding how agriculture in industrialised countries is changing in response to market, policy and broader socio-cultural influences, and the impact of this on the rural environment, its landscapes and biodiversity, has been a central theme of his work over the last twenty-five years. He is interested both in the nature and drivers of policy change in relation to agriculture and in the way farmers and land managers respond to these influences over long periods of time. He has undertaken extensive social survey work in the UK and in other EU countries

which has contributed to knowledge about the motivations and behaviour of these key actors. He has also been an active contributor to the debates surrounding agricultural policy reform, both internationally (through his work on agricultural trade liberalisation within the WTO) and within the UK and the EU (through his analysis of agri-environmental policy and the design of green payment schemes). In the second research area, Clive's interdisciplinary work in relation to rural futures and more recent work conducted under the theme of biosecurity and the management of environmental risk (particularly in relation to potential tree disease epidemics), has investigated how far, and in what ways, both historical and predictive knowledge can be drawn into the policy process.

Dan Keech,

(Cultural Geography, People providing food to themselves or others in their community, Geography and Environment), *Urban horticulture and rural identity in the world heritage city of Bamberg*,

University of Gloucestershire, UK

Dan Keech is PhD in Geography and Senior Research Fellow at the Countryside and Community Research Institute, University of Gloucestershire. He contributes to international research projects on urban and regional food, urban rural-relations and the diversity of European food cultures. He also contributes to research within environmental humanities. Dan is a visiting lecturer at Masaryk University in Brno (CZ), and at Cardiff University. He teaches at the University of Gloucestershire within modules on sustainability, landscape architecture and postgraduate research methods. Dan has twenty years of experience in working for food and environment organisations, including the former London Ecology Unit, Common Ground, Sustain, New Economics Foundation and the Soil Association. In 2004 Dan helped establish structures for the Mayor of London's food policy council, for which he received a Mayoral commendation award for services to Londoners. His research covers European urban and alternative food networks, Anglo-German cultural geography and trans-disciplinary methods which link art and social science. He works on European Commission projects

including city-regional food systems, rural-urban relationships and governance, food chain performance and the role of the Third Sector in food system (social) innovations. He was awarded the Winston Churchill Fellowship in 2001 and the Frederick Soddy Fellowship in 2011. A committee member of the Urban Geography Research Group of the Royal Geographical Society, Dan's recent works regarding urban gardens include *Culturalization and urban horticulture in two World Heritage Cities* (co-authored with Marc Redepenning, 2020), and *Making the city smart from the grassroots up: The sustainable food networks of Bristol* (with Matt Reed, 2019).

Filiz Özer

(History of Architecture), *Ottoman architecture and imperial gardens*, İstanbul Gedik University, İstanbul, Turkey

After graduating from Robert College in Istanbul, Prof. Dr. Filiz Özer received her B.A. in history from Vassar College of U.S.A. She completed her graduate studies and Ph. D. degree in the Classical Archeology Department of Istanbul University. Özer has received her associate professorship with the thesis titled, *An Evaluation of the Impact of Past on Contemporary Architecture*. She became a full professor at the Istanbul Technical University where she has taught undergraduate and graduate courses in history of art and architecture. In 1985 Filiz Özer has been awarded the International Visitors Grant from the State Department of U.S.A. Prof. Dr. Filiz Özer is currently a member of the academic staff of İstanbul Gedik University Faculty of Fine Arts and Architecture.

She has published many scholarly articles, in Turkish and English, on history of art and architecture. At the same time, Prof. Özer has given lectures at various foreign as well as Turkish educational institutions and museums. Filiz Özer has been a member of many organizing committees of national and international symposiums. Her main fields of interest encompass contemporary architecture, contemporary design and different periods of Ottoman Architecture.

Marcel Mečiar

(Sociology), *Significance of gardens and garden colonies in the 'normalization' of Czechoslovakia*, Beykent University, İstanbul, Turkey

Marcel Mečiar is a Czech sociologist of Slovak origin who has been living in Turkey since 2009. He believes that he spent the most beautiful and very formative years of childhood on his maternal grandparent's garden. After outgrowing this little garden of Eden, he became an alumnus of Masaryk University in Brno, where he had studied sociology and history, and later successfully defended his PhD thesis in sociology (2008) at the Faculty of Social Studies. During his first years of experience as a lecturer and a researcher at the University of Ostrava (2001-2009), he was honoured to have worked with new European colleagues, both academic researchers and educational practitioners, from many countries (Turkey included) in two European-Council-funded Socrates projects (Grundtvig and Erasmus), the first dealing with the social adaptation of refugees (2002-2003) and the second with the citizenship in Europe among the youth. In the 2010s, Marcel continued his work in Turkey, as a lecturer at Yeditepe University (2010-2014) in Istanbul, and

since the autumn 2014 he has been happily teaching at Beykent University in the Department of Sociology. His general research interests meet at the intersection of spatial sociology, historical sociology, and sociological theory of identity. For more than a decade he has been particularly concerned with social and discursive formation of identities, discourses on migration, the social adaptation of immigrants, and ethnicity in historical perspective, but among research project he worked on also belong the unwritten rules of football hooligans or memoirs of coal miners living in a transformed post-industrial region. However, his first research field forever remains the grandparent's garden...

Matthew Reed

(Politics, Ecology and Sociology, People providing food to themselves or others in their community, Food Citizenship), University of Gloucestershire, UK

Matt Reed is Associate Professor in Food Citizenship at the Countryside and Community Research Institute (CCRI), University of Gloucestershire, and a sociologist with research interests in how and why social change takes place around food. He has worked at the CCCRI since 2007 and is currently working on a range of projects. For more than a decade Matt has been researching the organic food movement from various perspectives, publishing his findings in a range of books and articles. Alongside this interest he has research interests in the farming family, rural communities, social networks, fishing communities and the changing technologies of food. Matt is the Subject Group Leader for the Economy and Society research cluster. In December 2017, Matt was nominated to the University of Gloucestershire Academic Board, as one of six Academic representatives on the membership. His term of office on membership of the Board is three years. His recent journal articles are *Scientific*

Citizens, Smartphones and Social Media - Reshaping the Socio-Spatial Networks of Participation: Insects, soil and food (2020), *Gardening Cyberspace—Social Media and Hybrid Spaces in the Creation of Food Citizenship in the Bristol City-region* in 2019, *The Challenges of Governing Urban Food Production across Four European City-Regions: Identity, Sustainability and Governance Urban Agriculture & Regional Food Systems* in 2018, *Engaging Farmers in Environmental Management Through a Better Understanding of Behaviour Agriculture and Human Values* in 2017 and so on.

Mary-Jo DelVecchio Good

(Global Health and Social Medicine), Harvard University, USA

Mary-Jo DelVecchio Good, a comparative sociologist and medical anthropologist (Ph.D. in Sociology and Middle Eastern Studies, Harvard '77), is Professor of Global Health and Social Medicine at Harvard Medical School, and has taught as well in the Departments of Sociology and Anthropology since 1983. She chairs the Weatherhead Center for International Affairs seminar on Culture, Psychiatry and Global Mental Health. She was co-editor in chief of Culture, Medicine, and Psychiatry, with Byron Good, from 1986 through 2005. Together with Arthur Kleinman and Byron Good, she built and directed an NIMH pre- and postdoctoral program in medical and psychiatric anthropology (1984-2008); and is co-PI of a Fogarty International Center training program in medical anthropology for Chinese psychiatrists, "Building Research to Improve Mental Health in China across the Lifespan" (2001-2016). Professor Good was awarded the Silver Magnolia Award from the Shanghai Municipal People's Government in appreciation for the program's contributions.

Professor Good has spent 20 years collaborating with University of Gadjah Mada, Indonesia, on building research and programs in bioethics, the culture of medicine, and psychiatry. She and her husband Byron Good are PIs of an ongoing program on "Interuniversity Partnerships for Strengthening Health Systems in Indonesia: Building New Capacity for Mental Health Care" in Java and Aceh. Both were PIs for the International Organization for Migration project on *Postconflict / Post Tsunami Community Assessment and Mental Health Revitalization to Aceh Province in Indonesia* (2005-2012). She continues research on the culture of medicine and psychiatry in the US, including a Russell Sage Foundation-funded study, *Shattering Culture: American Medicine's Response to Cultural Diversity*; is senior editor and contributing author of *Postcolonial Disorders* and *A Reader in Medical Anthropology: Theoretical Trajectories, Emergent Realities*, and continues to write on medical humanitarianism.

Pat Thompson

(Education, Ethnography), the Centre for Research in Arts, Creativity and Literacies (CRACL), Nottingham, co-author of “*Why Garden in Schools*”, UK.

Professor Pat Thomson PSM PhD FAcSS FRSA is Convenor of the Centre for Research in Arts, Creativity and Literacy (CRACL). Pat is known for her interdisciplinary engagement with questions of creative and socially just learning and change. She is an Adjunct Professor at the Free State University, South Africa, Visiting Professor at the University of Iceland, a Visiting Professor at Deakin University, Victoria, and The University of South Australia, Australia and a visiting Associate in the School of Education, University of Western Ontario. She is 'resident ethnographer' with the Tate Schools and Teachers team with whom she has a long term partnership. She is a Trustee of the charity *Sociological Research Foundation Limited* (SRFL). Before coming to The University of Nottingham, she directed the professional doctorate in education and an offshore PhD programme at the University of South Australia. She was Deputy Director of the Centre for Studies in Literacy, Policy and Learning Cultures. She was awarded a Public Service Medal in

1991, a Fulbright Scholarship in 1992, the Garth Boomer Curriculum prize from the Australian Curriculum Studies Association in 1995, and the Australian Association for Research in Education Outstanding Thesis award in 2000. Other scholarly service: Pat is on the Editorial Boards of the *Journal of Educational Administration and History*, *Teaching Education*, *Education Review*, the *Journal of Education Policy*, *International Journal of Leadership in Education*, *International Journal of Research and Methods in Education*, the *Australian Educational Researcher*, *Ethnography and Education*, *Improving Schools* and the *Journal of Educational Administration and Foundations*. She reviews regularly for the Australian Research Council and other research funding bodies. Her last book (co-authored with Lexi Earl) *Why garden in schools?* was published by Routledge in 2021.

Roberto Briceño-León

(Sociology, Space and violence), Universidade Federal do Ceara, Brasil / The Laboratory of Social Sciences (LACSO), Caracas, Venezuela

Roberto Briceño-León is Professor in Urban Sociology at the Central University of Venezuela. In this university he obtained a degree in Sociology in 1974. In 1975 he went to France to study at the University of Grenoble, where he was connected with the “Center of Social Ethnology and Psycho-sociology” of Paris, in research with Paul Henry Chombart de Lauwe. He obtained his Doctorate at the Central University of Venezuela in 1984. He took a post-doctorate in the Latin American Center of Saint Antony’s College of Oxford University from 1988 to 1989. He has been a regular professor of the Central University of Venezuela since 1975 where he became a Full Professor in 1996. He has been professor of Urban Sociology of the Schools of Sociology and Architecture and Urbanism, where he was also the Coordinator of the Urban Studies Sector. From 1983 he has been the Director of *Laboratorio de Ciencias Sociales* (LACSO), from which he carried out his research activities. He has been an invited professor at Université Sorbonne-Nouvelle, Paris III, France (2009-2010) and

Senior Associated Member of Saint Antony’s College of Oxford University (2008), and invited researcher-professor of the National Autonomous University of Mexico (UNAM) and the National School of Public Health of the Oswaldo Cruz Foundation, Rio de Janeiro, Brazil. He was a member of the Executive Committee of the International Sociological Association (ISA) during two periods (1994-1998 and 1998-2002). He has been President of the Venezuelan Association of Sociology and Director of the Latin American Association of Sociology (ALAS). He was World Secretary of the International Forum for Social Sciences and Health (IFSSH). He has 21 books published or edited in different languages and more than 180 scientific articles.

Sadeq Rahimi

(Global Health and Social Medicine), *Garden as Spatial Representation of Intimate Exteriority in Persian Culture*, Harvard University, USA

Sadeq Rahimi, MSc, PhD is Research Associate at the Department of Global Health and Social Medicine, Harvard Medical School, and Adjunct Faculty at the Boston Graduate School of Psychoanalysis. He received his BA in Cognitive Social Psychology at the University of Saskatchewan, and his MSc and PhD in Social and Transcultural Psychiatry at McGill University, followed by 4 years of postdoctoral fellowship in Global Health and Social Medicine at Harvard Medical School, and in Middle Eastern Studies at the Harvard Center for Middle Eastern Studies. He then worked as an Assistant Professor in Medical Anthropology and Psychiatry at the University of Saskatchewan, where he received his Tenure, before moving back to the United States to serve as visiting Assistant Professor in Global Health and Social Medicine at Harvard Medical School, and as Senior Social Scientist with Publicis Health. Dr. Rahimi has received clinical training in psychoanalytic psychotherapy

from Montreal and the Boston Institute for Psychotherapy. He has continued to work as a psychotherapist over the past 20 years in hospital and private settings. Dr. Rahimi's research and publications have covered various aspects of culture, health and subjectivity including collective self-esteem and perception of racism, schizophrenia and culture, political subjectivity, radicalization, clinical trials, and artificial intelligence. His latest book, *Meaning, Madness and Political Subjectivity* (Routledge, 2015), explored the subjective experience of schizophrenia as embedded and shaped by culture, politics, and history in Turkey; and his upcoming volume, *The Hauntology of Everyday Life* (Palgrave Macmillan, 2021) examines mechanisms of production of desire and transmission of political affect through language and culture. He recently co-edited with Byron J. Good a special issue of the journal of the Society for Psychological Anthropology, *Ethos*, dedicated to clinical, ethnographic, and theoretical examination of haunting and hauntology.

Huricihan İslamoğlu

(Economic history, legal history, political economy), Boğaziçi Univ. Istanbul, Turkey

Huricihan İslamoğlu is Professor Emeritus of Economic History, Boğaziçi University, Istanbul. She was Senior Research Fellow in The Nantes Institute for Advanced Study Foundation (Nantes, France), 2012-2017, and Visiting Professor of History at University of California, Berkeley, 2008-2011. She has also taught at Middle East Technical University (Ankara, Turkey), Central European University (Budapest, Hungary), and New York University. Her publications include (with Peter Perdue) *Shared Histories of Modernity in China, India and the Ottoman empire* (2009), *Constituting Modernity: Private Property in the East and West* (2004), *Ottoman Empire and the World Economy* (1987); *State and Peasant in the Ottoman Empire* (1994). She has written and lectured in fields of economic history, political economy, legal history, rural history, history of the state and administration, globalization and agriculture, global governance and law. She is engaged in writing a world history. She

focuses on the concern for government and in that relation law (statecraft) as a common thread that binds together histories of different world regions since the 15th century in a world historical of continued commercial expansion and military/political competition among political entities. Geographically her work addresses Ming and Qing China, Ottoman empire, Germany and England in the 19th centuries. She is also interested in issues of governing the present-day global societies, and what law is in that context. She is interested to participate in conversations with economic historians, historians who work on comparative or transnational history as well as in engaging in conversations with jurists on global governance and law. Huricihan İslamoğlu has a Ph.D. from the University of Wisconsin, Madison, 1979, an M.A. in Economic history, from the University of Wisconsin, Madison, 1972, has worked in the Economic History, Ph.D. program, at University of Chicago, 1967- 1969, Economics and History, BS University of Chicago, Ohio, 1965-67, Economics.

Akile Gürsoy

(Social Anthropology, Anthropology of Health, Forest Villages), Beykent University, Istanbul, Turkey

Akile Gürsoy graduated from the Anthropology Department of Durham University, UK and has a PhD in Anthropology from Hacettepe University, Turkey (1980). She worked for UNICEF as a communications officer (1980-82). She lectured and took administrative positions in a number of state and foundation universities in Turkey as head of department, dean and founding rector. She was the founding head of the Anthropology Department at Yeditepe University. She was a visiting professor, at Sociology Department of the University of Texas at Austin, (1990-91), and a Rockefeller Foundation Resident Scholar at the Institute for the Study of Literature, Religion and Society in the Contemporary Middle East at the Center for Middle Eastern Studies (1991-92). She received the 1993 Faculty Distinction Award of Marmara University. She worked at the European Science Foundation as the representative for Turkey. In Venezuela she was elected secretary general of International

Forum for Social Science and Health (2003) and she acted as the chairperson of the IFSSH World Congress in Istanbul (2005). She was a regular lecturer at the War Academies, Institute of Strategic Research (SAREN) (2006-2014). Her most recent research, sponsored by the Scientific and Technological Research Council of Turkey (TÜBİTAK) is an ethnographic study of forest villages across Turkey. Her research interests and publications include the topics of urbanization and women's work, child health and survival; health social science, domestic violence; forest villages, development projects and ideology in science. Presently she is Professor in Anthropology at the Department of Sociology at Beykent University, İstanbul.

Bildiri Özetleri ve Katılımcıların Özgeçmişleri
(Alfabetik Sırayla)

Antroposen'de Sağlık ve Sağlık Hizmetleri Yönetimi

Özet

Antroposen çağda sağlık hizmetleri yönetiminin güncel sorunları dünya üstündeki hali hazırda yaşadığımız hastane büyüklüğü ve finansman sıkıntılarından çok daha farklı olacaktır. Söz konusu çağ, devasa ve dijital insan çağlarının gösteren yeni bir jeolojik zaman periyodudur.

Derlemenin bakış açısı, iklim değişikliği, viral pandemiler biyolojik çeşitlilik kaybı gibi sorunların insan sağlığı ve onun yönetimi için gerekli finansal süreçlerin nasıl değiştireceği yönündedir. Pubmed üzerinde literatür çalışması yapıldığında "Antroposen Çağ, Sağlık, Yönetim, Kolektivist Bakış Açısı" anahtar kelimeleri verilmiştir. Bu kapsamda 78 makale bulunmuştur. Bunlardan 24 tanesi konuyla ilgili olduğu için derleme kapsamında incelenmiştir. Sağlık hizmetleri yönetimi alanındaki literatür çeşitli küresel ekolojik yazıların kapsamını göstermektedir. Önümüzdeki 15-20 yıllık süre içindeki yeni çağın arkasındaki sosyal güçleri araştırmaktadır.

Antroposen çağın sağlık ve sağlık sistemi bilimsel görüşlerini bilimsel kanıtları ve uzman görüşlerini bir araya getiren bu çalışmalar devasa hastaneler yerine daha küçük dijital sağlık hizmetleri sunan alanlar ve evde bakım hizmetleri öngörmektedir. Sağlık hizmetleri e-sağlık ve tele sağlık şeklinde insanların adeta "HES" kodu gibi sağlık verilerinin ve sağlık durumlarının yönetilmesi yoluyla yapılacaktır. Sağlık profesyonellerinin çoğunun pandemi ile uğraştığı şu günlerde çoğumuzun henüz bilemediği bu yakın gelecek ürkütsede aslında muhtemelen e-sağlık sistemlerinin birbiriyle iletişime girerek hasta, hekim ve sistem açısından büyük kolaylıklar sağlayacağı aşikardır. İnsanlar sosyal kooperatifçilik yoluyla eko çiftlikler ve sağlık bakım tesisleri kuracağı çalışmalardan anlaşılmaktadır. Bu kolektivist bakış açısı antroposen çağa kar amacı gütmeyen sağlık kuruluşları yoluyla damgasını vuracaktır.

Bu belirsizliğe rağmen: sağlık sistemleri, Antroposen çağda hizmet ve bakım operasyonlarını kolaylaştıracaktır. Söz konusu uyarlamalar gelecekteki zorluklara hazırlanmak konusunda hayatımızı kolaylaştıracaktır. Küresel ekolojik değişikliklere rağmen etkin sağlık hizmetlerinin adil ilerlemesi dijital yöntemlerle mümkün olabilecektir. Sağlık yönetimi odak noktasını sağlık yönetişimi üzerinde genişletecektir. Hasta, hizmet veren ve finansmanı sağlayan dijital küresel sistemler sayesinde dijital sağlık hizmeti sunacaktır.

Anahtar Sözcükler: Antroposen Çağ, Sağlık, Yönetim, Kolektivist Bakış Açısı

* Beykent Üniversitesi, Prof. Dr.

Anthropocene Age and Health Care Management

Abstract

The current problems of healthcare management in the Anthropocene age will be very different from the size of the hospital and financial difficulties we currently experience in the world. The age in question is a new geological time period showing the massive and digital human ages.

The review's perspective is how issues such as climate change, viral pandemics, and biodiversity loss will change the financial processes required for human health and its management. When a literature study was conducted on Pubmed, the keywords "Anthropocene Age, Health, Management, Collectivist Perspective" were given. In this context, 78 articles were found. 24 of them were examined within the scope of the compilation as they are related to the subject.

The literature in the field of health care management shows the range of various global ecological writings. It explores the social forces behind the new age over the next 15-20 years. These studies, which bring together scientific views of the health and health system of the Anthropocene era, scientific evidence and expert opinions, envision smaller digital health services and home care services instead of gigantic hospitals. Health services will be carried out in the form of e-health and telehealth through the management of people's health data and health status, just like the "HES" code. In this near future, which most of us do not know yet, when most of the health professionals are dealing with the pandemic, it is obvious that e-health systems will probably communicate with each other and provide great convenience for the patient, physician and system.

Despite this uncertainty: health systems will facilitate service and care operations in the Anthropocene era. These adaptations It will make our lives easier to prepare for future challenges. Despite global ecological changes, fair progress of effective healthcare services will be possible with digital methods. Health management will broaden its focus on health governance. The patient will provide digital healthcare through digital global systems that provide services and finance.

Keywords: Anthropocene Age, Health, Management, Collectivist Perspective

Avşegül Kaptanoğlu

Beykent Üniversitesi, Prof.Dr.

1982 yılında Saint Benoit Fransız Lisesinden mezun olmuştur. 1988 yılında İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesini bitiren Kaptanoğlu, 1994 yılında Haydarpaşa Numune Hastanesi İç Hastalıkları Aile Hekimliği Kliniğinden uzman olarak mezun olmuştur. Çeşitli kamu eğitim ve araştırma hastanelerinde uzman ve baş asistan olarak çalışan Kaptanoğlu, 1999 yılında Marmara Üniversitesi Sağlık Eğitim Fakültesinde akademik hayatına başlamıştır. 2005 yılında Marmara Üniversitesi Sağlık Kurumları Yönetimi yüksek lisansı, 2010 yılında Hastane İşletmeciliği doktora programını tamamlamıştır. 2008 yılında Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye bölümünü bitirmiştir. 2013 yılında profesör olarak Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde çalışmaya başlamış, 2017 dan itibaren ise Beykent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulunda çalışmalarını sürdürmektedir.

**Tarım-Gıda Alanındaki Psiko-Kültürel Yorgunluğa Dair “Süper Gıdaların”
Bize Gösterdikleri**

Özet

Son zamanlarda dikkat çekici şekilde yaygınlaşan “süper gıdalar”, mevcut tarım-gıda sisteminin sağlık, çevre ve ekonomi alanlarındaki krizlerinden toptan bir kaçış vaat etmektedir. Zira “süper gıdalar”, yalnızca vitamin ve besin öğeleri bakımından faydalı kabul edilen gıda ürünleri değildir. Aynı zamanda “doğal” yollarla üretilmeleri, işlenmemiş olmaları beklenmektedir. Üstelik birçok “süper gıda”, sağlıklı ve doğal addedilmenin yanı sıra, Küresel Güney’in yerli halkları tarafından geleneksel kullanımlarına dair hikayeler yoluyla artı değer kazanan ürünlerdir. Dolayısıyla, bir toplumsal olgu olarak süper gıdalar, mevcut tarım-gıda sisteminin ürettiği sağlık sorunlarına vitamin ve iyi besin öğeleri bakımından zenginlikleri ile; çevre sorunlarına “doğal-organik” ve geleneksel üretim biçimleri ile; modern-kapitalist tarımın ekonomik çıkmazlarına ise süper gıdaların kendi (tarihsel/geleneksel) değerliliğine yapılan göndermeler ile çözüm vaat etmektedir. Süper gıdalara odaklanan doktora tezim için Türkiye’deki avokado üreticileri ile yaptığım saha araştırmamın gösterdiği üzere, yalnız tüketiciler değil, üreticiler de bir “süper gıda” olan avokadoyu herhangi bir tarım ürünü olarak değil, oldukça özel bir ürün olarak görmektedir. Sağlık, çevre ve ekonomi ile ilgili sorunların çözülmesi üreticiler nezdinde de (herhangi bir tarım ürününün çok ötesinde değerlendirilen) avokadodan beklenmektedir. Bir “süper gıda” olarak avokado örneği göstermektedir ki, sistemden çok boyutlu bir kaçış vaat eden süper gıdalar, materyal anlamda da yeni üretim ve tüketim biçimlerini, kimi zaman yeni tedarik zincirleri yoluyla, meydana getirmektedir. Covid-19 salgını ile söz konusu alternatif tedarik zincirlerinin iyice önem kazandığı görülmektedir. Bu sunumda, avokado örneğini de kullanarak, süper gıdalara dair hâkim söylemin hem üretici hem de tüketiciye vaat ettiği alternatif üretim ve tüketim vizyonuna değinecek, bu yolla mevcut tarım-gıda sisteminin psiko-kültürel alanda üzerimizde kurmuş olduğu baskıyı değerlendireceğim.

Anahtar Sözcükler: süper gıdalar, alternatif tedarik zincirleri, tarım-gıda krizi, değerin kültürel üretimi

What “Superfoods” Can Tell Us About the Psycho-Cultural Fatigue in Food and Agriculture

Abstract

“Superfoods” promise a psycho-cultural alternative to the crisis-ridden modern-capitalist agricultural system. As food items valued not only for being especially nutritious and natural, but also for their historical/traditional use by indigenous societies, superfoods form other-worldly images to address our collective frustrations with contemporary food production and consumption ways. While the notion of “superfoods” is often mistakenly reduced to a mere marketing tool designed to generate consumer demand in the existing literature, my dissertation research with Turkish avocado growers showed that superfood avocados are perceived as

² *Northeastern University, Boston, karsak.b@northeastern.edu*

extraordinary objects by rural producers as well, promising a healthful and eco-friendly way to prosperity. By establishing psycho-cultural connections between consumers and producers in their joint reaction to “the ills” of our contemporary agricultural system, superfoods enable the rapid formation of new production landscapes and alternative supply chains. The Covid-19 pandemic seems to have intensified the consumer desire to acquire foods through such alternative channels. In this presentation, I will use the case of Turkish avocados among other examples to critically evaluate some of the “alternative” visions for a food system, as promised by superfoods. Through this discussion, I will attempt to delineate the overwhelming psycho-cultural pressures placed on consumers and producers alike in our contemporary food system.

Key Words: Superfoods, alternative supply-chains, crises of food and agriculture, cultural production of value

Baran Karsak

Northeastern University, Boston

Baran Karsak, Sosyoloji alanındaki doktorasını 2021 yılında Northeastern Üniversitesi’nde tamamladı. Doktora tezinde, bir “süper gıda” olarak avokadonun Türkiye’deki materyal ve kültürel üretim süreçlerine odaklandı. Baran Karsak, Sosyoloji alanındaki lisans derecesini 2015 yılında Boğaziçi Üniversitesi’nden, Master derecesini ise 2017 yılında Northeastern Üniversitesi’nden almıştır.

Kent ve Halk Sağlığı: 20. Yüzyılın ilk Yarısında İstanbul ve Viyana Örnekleri

Özet

Askeri tarih konuları içerisinde sağlık her zaman önemli bir yerde olmuştur. Askeri tarihin son dönemde çalışma konularını genişletmesiyle Topyekûn Harb kavramı gündeme gelmiştir. Yakın dönem çalışmalarının merak konuları sadece cephelelerdeki askerlerin sağlığı değil aynı zamanda cephe gerisindeki sivil halkın sağlığı da araştırma konusudur.

20. Yüzyılın ilk yarısında Dünya, iki büyük savaş yaşamıştır. Salgın ve diğer hastalıklar savaştaki diğer bir düşmandır. Birinci Dünya Savaşı (1914-1918) zamanında devletler birçok hastalıkla mücadele etmek zorunda kalmışlardır. 1918 yılında çok sayıda insanın ölümüne neden olan İspanyol Gribi bunlardan sadece biridir. Kolera, tifüs ve verem öne çıkan diğer hastalıklardır. Savaştan sonra devletler halk sağlığı konusunda bir dizi reformlar gerçekleştirmişlerdir.

Bu reformlar, 1939 yılında başlayan İkinci Dünya Savaşı (1939-1945) zamanında da devam etmiştir.

Dolayısıyla literatüre iki savaş arası dönem olarak geçen 1919-1939 yılları arasında sağlık alanında atılan adımların İkinci Dünya Savaşı'nda bu alanda yaşanan zorluklarla mücadeleye ne gibi bir katkı sunmuştur sorusu önemlidir.

İstanbul ve Viyana örnekleri üzerinden savaşların halk sağlığına etkileri bildirinin konusudur. Hastalıklar ve tedavi yöntemleri bu iki kent örneği çerçevesinde ele alınmıştır.

İstanbul ve Viyana örneklerinin seçilmesinin nedeni, her iki kentin 19. Yüzyıl sonunda benzer bir modernleşme süreci yaşaması, Birinci Dünya Savaşı'ndan mağlup ayrılan iki kent olmasıdır. İstanbul her ne kadar İkinci Dünya Savaşı'na aktif olarak katılmasa da seferberlik ilanı ile savaşın zorluklarını yaşamıştır, dolayısıyla bu açıdan da bir benzerlik kurulabilir.

Kentlerin savaş deneyimleri üzerinden halk sağlığı karşılaştırmalı tarih bakış açısıyla ele alınmıştır. Araştırmada disiplinler arası bir yöntem kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Savaş, Kent, Halk Sağlığı

City And Public Health: Examples of Istanbul and Vienna in the First Half of the 20th Century

Abstract

Health has always had an important place among military history subjects. In the recent period of military history, he has expanded his study subjects. The concept of

³ Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi, bilgekarbi@beykent.edu.tr

Total War also made social life behind the front a subject of research. Now, not only the health of the soldiers on the fronts but also the health of the civilian population behind the front is the subject of research.

In the first half of the 20th century, the world went through two great wars. Pandemic and other diseases are another enemy in war. During the First World War (1914-1918), states had to struggle with many diseases. The Spanish Flu, which killed a large number of people in 1918, is just one of them. Cholera, typhus and tuberculosis are other prominent diseases. After the war, states implemented a number of public health reforms.

These reforms continued during the Second World War (1939-1945), which began in 1939. Therefore, it is important to ask what kind of a contribution the steps taken in the field of health between 1919-1939, which is referred to in the literature as the interwar period, to the struggle with the difficulties in this field during the Second World War.

The effects of wars on public health through the examples of Istanbul and Vienna are the subject of this study. The reason for choosing the examples of Istanbul and Vienna is that both cities experienced a similar modernization process at the end of the 19th century and were two cities that were defeated in the First World War. Although Istanbul did not actively participate in the Second World War, it faced the difficulties of the war with the declaration of mobilization, so a similarity can be made in this respect.

Diseases and treatment methods are discussed within the framework of these two city examples. In this way, public health has been handled with a comparative historical perspective through the war experiences of cities. An interdisciplinary method was used in the research.

Key Words: War, City, Public Health

Bilge Karbi

Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Beykent Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi. Lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü'nde, Yüksek Lisansını Ankara Üniversitesi Tarih Bölümü'nde, Doktora Eğitimini ise Yıldız Teknik Üniversitesi Atatürk İlkeleri İnkılap Tarihi Bölümü'nde tamamladı. Yakınçağ Türkiye ve Avrupa Ekonomi ve Siyasi Tarihi üzerine çalışmaktadır.

**Dayanıklı ve Kendine Yeter Yerleşimler için Yerel Topluluklar İnşa Etmek:
Geçiş (Kentleri) Hareketi Örneği**

Özet

Geçiş (kentleri) hareketi 2005’den bu yana bireyleri başta çevre sorunları olmak üzere, sosyal adalet, kendine yeterlik ve zorlu koşullara dayanıklılık gibi konular etrafında, birlikte yaşadıkları diğer insanlarla bir araya getirmeye ve ortak projelerde yer almaya çağıran küresel bir toplumsal harekettir. Hareket ortaya çıkışından bugüne ciddi bir ilgi görmüş, dünyanın birçok yerinde temsil edilen büyük bir ağa dönüşmüştür. Hareket mahalli para sistemleri yaratılmasından, enerji ve tarım projelerine birçok topluluk temelli projeyi farklı yerlerde farklı ölçekte başarıyla hayata geçirmiştir. Geçiş hareketi projeler geliştirilmesi ve uygulanması için sağlıklı sahip bir grup haline gelmesinin ön şart olduğunu belirtir. Başarılı projeler geliştirebilmesindeki en kritik ve önemli adım, bu ilk adımdır. Hareketin ifadesiyle okulda ya da işte öğretilmeyen “sağlıklı grup”ların yaratılması her şeyin başıdır. Topluluk inşası olarak da adlandırılan bu süreç geçiş hareketinin en güçlü, iddialı olduğu niteliklerinden biri olarak görülmektedir. Bu çalışmada geçiş (kentleri) hareketinin yerel toplulukların kendilerini söz konusu amaçlar doğrultusunda örgütleyebilmesi doğrultusunda koyduğu ilkeler, rehberlik ve pratikler ele alınacaktır. Geçiş hareketinin önerilerinin ve birikimlerinin benzer diğer hareketlere örnek olup olamayacağı, bu bağlamda geçiş hareketinin diğer hareketlerden neyi/neleri farklı yaparak başarılı olabildiği, farklı toplumlarda uygulanabilirliği çalışmanın temel sorularıdır.

Anahtar kelimeler: Geçiş Hareketi, Topluluk İnşası, Kendine Yeterlik, Dayanıklılık.

**Building Local Communities for Resilient and Self-Sufficient
Settlements: The Case of the Transition (Cities) Movement**

Abstract

The Transition (cities) movement is a global social movement that, since 2005, has been calling on individuals to bring them together with other people they live with unite and take part in joint projects that focus on issues such as social justice, self-sufficiency, and resilience against tough conditions, especially environmental problems accelerating adverse environmental conditions. The movement has attracted serious attention since its emergence and has turned into a large network represented throughout the world. The movement has successfully implemented many community-based projects, from the creation of local monetary systems to energy and agriculture projects at different scales in different places. The transition movement states that in order to develop and implement projects, a group must, first and foremost, be “healthy.” For Transition movements, community building is the means by which “healthy groups” are created, and so serves as one of the most powerful and assertive features of the movement. Community building methods are not taught at school or work, the Transition movement claims, and so must be learned. In this paper, I will

⁴ *Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi, burakkesgin@beykent.edu.tr*

analyze the principles, guidelines, and practices created by the transition (cities) movement in the direction of local communities to organize themselves in line with their purposes. The main questions of this paper are: How does the transition movement succeed in community building in original ways? By what means it possible to adopt or adapt the experiences and know-how of the transition movements to similar movements and different societies?

Key Words: Transition Movement, Community Building, Self-Sufficiency, Resilience.

Burak Kesgin

Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Doktora Programını kalkınma alanındaki teziyle 2013 yılında tamamladı. Aynı yıl halen devam ettiği Beykent Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde öğretim üyesi olarak göreve başladı. Bu bölümde 2017 yılına kadar Bölüm Başkanlığı yürüttü. 2017-2018 yılları arasında University of California, Santa Barbara’da konuk öğretim üyesi olarak bulundu. Kalkınma sosyolojisi, toplumsal hareketler, sivil toplum, toplumsal tabakalaşma ve sınıf konularında çalışmaları bulunmakta, bu alanlarda dersler vermektedir.

Kadın, Gıda ve Kırsal Geçimler

Özet

Giderek küreselleşen bir dünyada toplumsal cinsiyet eşitsizliği, ekonomik açıdan güçsüzleşme ve sosyal marjinalleşme gibi toplumsal sorunlarla mücadelede kırdaki uygulanan sosyal politikaların etkili çözümleri nasıl yaratabildiğini anlamak gereklidir. Bu çalışma Seferihisar’da kadın üretici pazarlarının yarattığı sosyo-ekonomik etkilere odaklanmaktadır. Saha çalışmasına dayalı olarak kadın üretici pazarı için üretim ve satış aşamalarında aktif rol alan kadınlarla derinlikli mülakatlar ve anket çalışması yürütülmüştür. Görüşmelerde katılımcılara yöneltilen sorular kadınların demografik özellikleri, pazardaki gıda çeşitliliği, aile ilişkileri ve iş bölümü, ekonomik ve sosyal bağımsızlık, toplumsal yaşam, kamusal alanda görünürlük, kültürel kimlik ve kadınların kooperatifleşme ve kolektif eyleme dair talepleri üzerine yoğunlaşmıştır. Sosyolojik bir perspektif üzerinden bu çalışma kadınların gündelik hayat pratikleri ve yaşamlarının kırsallık ve gıdanın kültürel bir kimlik ve kültürel bir miras olarak yeniden anlam kazanma sürecindeki rolü üzerine eleştirel bir tartışma sunmaktadır. Elde ettiğimiz bulgular her ne kadar kadınların bu pazarlara katılım göstermesindeki temel motivasyonun aile ekonomisine katkı olduğuna işaret etse de kadınların işaret ettiği faydalar bununla sınırlı değildir. Çok sayıda kadın mutluluk, öz güven, itibar kazandığı ve kırsal dönüşümde etkili birer toplumsal aktör olmayı deneyimlediğini belirtmiştir. Bu süreçte, kadınlar sadece kendilerinin sosyo-ekonomik durumunu ya da kişisel iyi olma halini değiştirmemiş aynı zamanda kırsal ekonomide alternatif geçimler yaratılmasına katkı sunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, gıda, kadın emeği, kırsal geçim

Woman, Food and Rural Livelihoods

Abstract

Apparently, there is a need to understand how rural social policies can provide effective solutions for certain problems of the globalised world, such as gender inequality, economic disempowerment and social marginalization. This study focuses on the socio-economic outcomes of the local markets of women in Seferihisar. For this case study, indepth interviews and questionnaires were conducted with the women in the region, actively involved in the production and sales process in the local markets. Questions focused on the women’s demographic features, food variety on the market, family relations and labour division, economic and social independence, effects on social life, visibility in public space, cultural identity and the women’s further demands regarding the cooperative and collective action. From a sociological perspective, this study presents a critical discussion on the role of women’s daily practices and lives in a changing understanding of rural and food as a cultural identity and cultural heritage. Our findings show that although supporting the household economy is the women’s main motivation to participate in the markets, the perceived benefits are not merely

⁵ İzmir Ekonomi Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi, deryanizam@yahoo.com

⁶ Goethe University Frankfurt, dilanerdem04@gmail.com

limited to this. A significant number of the women experience an increase in happiness, self-confidence and reputation and confirm to be an important agent in the rural transformation. As through this process, women do not only alter their own socio-economic conditions and personal well-being, but also contribute to the development of alternative livelihoods in the rural economy.

Key Words: Gender, food, woman labor, rural livelihood

Derya Nizam

İzmir Ekonomi Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Lisans ve yüksek lisans derecesini Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde, doktora derecesini ise University of Sydney Sosyoloji ve Sosyal Politika Bölümü'nde tamamlamıştır. Küreselleşme sürecinde Türkiye'de tarımsal dönüşümü inceleyen çeşitli projelerde araştırmacı olarak yer almıştır. 2012 yılında Rural Sociological Society tarafından düzenlenen Ronald Wimberley en iyi makale ödülünü kazanmıştır. Coğrafi işaret koruması ve yerel kalkınma konusunda kalkınma ajanslarına danışmanlık yapmaktadır. *New Perspectives on Turkey, Comparative Sociology, Journal of Peasant Studies* ve *Journal of Rural Studies* gibi dergilerinde makaleleri yayınlanmıştır. Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul Bilgi Üniversitesi ve Sydney Üniversitesi'nde çalışmış, 2016'dan bu yana İzmir Ekonomi Üniversitesi'nde yardımcı doçent olarak çalışmaya devam etmektedir.

Pandemi Sürecinde Halk Sağlığı ve Gıda Tedariki: Tarım İşçileri Üzerine Bir Tartışma
Özet

Türkiye’de tarım-gıda sektörü COVID-19 pandemisi ve virüsün yayılmasını engellemek için alınan önlemlerden önemli ölçüde etkilenen alanlardan biri oldu. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu sene de önümüzdeki hasat süreci halk sağlığı ve gıda tedariki açısından çiftçilerin, işçilerin ve tüketicilerin mağdur olmaması için dikkatli bir kriz yönetimi gerektiriyor. Kırsal nüfus, geçtiğimiz yıldan beri yükselen maliyetlerle birlikte hem borç yükü ve hem de yaşa bağlı kırılganlıkları sebebiyle özel bir dikkat gerektiriyor. Bunun yanında, tarımın emek gücü ihtiyacının önemli oranda il dışında gelen kentsel nüfus tarafından karşılanıyor olması pandemi sürecinde özel bir dikkati elzem kılmaktadır. Tarımsal üretimin emek yapısına baktığımızda hem ücretliler içinde hem de ücretsiz (topraksız) emekçiler içinde kadınların ağırlıkta olduğunu görüyoruz. Büyük oranda güvencesiz, çalışma haklarından mahrum olarak çalışmalarını sürdüren ücretli tarım işçileri genellikle kentte ve kırsalda ikamet eden ve yakın çevrelerindeki tarımsal üretimde çalışan kadınlardan ve gençlerden oluşmaktadır. Bu işçilerin talebi karşılayamadığı yerlerde sezonluk iş gücü açıkları ortaya çıkmakta ve genel eğilimi doğudan batıya ve güneyden kuzeye doğru olan mevsimlik işçi göçü sektörün ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Bu şekilde, Türkiye’de günümüzde 50’ye yakın ilin tarımsal üretimi özellikle hasat dönemlerinde il dışından gelen işçiler sayesinde sürdürülmektedir. Pandemi öncesinde de tarımda çalışma bir halk sağlığı sorunu olarak önümüzde duruyordu. Araştırmalar özellikle de çalışmak için mevsimlik olarak göç eden işçilerinin pandemi öncesinde de çalışma ve barınma koşulları sebebiyle ciddi sağlık sorunlarıyla karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Bu tebliğ, Türkiye’de tarım emek piyasasının bu gibi yapısal problemleri, tarihsel dönüşümü ile bugün karşı karşıya olduğumuz halk sağlığı ve gıda tedariki sorunu arasındaki bağlantılara dikkat çekerek pandemi ve sürdürülebilir üretim alanındaki tartışmaya katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, tarımsal emek, tarımsal üretim, güvencesiz çalışma, halk sağlığı

Public Health and Food Supply in Turkey During COVID-19 Pandemic: A Discussion on Agricultural Workers

Abstract

COVID-19 pandemic and the measures against it have had a considerable impact on agriculture and agri-food industry in Turkey. As in the previous year, the upcoming harvesting process requires careful crisis management in terms of public health and food supply to ensure the safety and well being of farmers, agricultural workers and consumers. The rural population deserves special attention due to the debt burden, coupled with rising costs over the past year and age-related vulnerabilities. In addition, the labor force demand of agriculture, mostly supplied by waged workers from urban areas also requires special attention during the pandemic. According to studies, agricultural labor has been increasingly gendered and ethnicized, as women, minorities migrants are disproportionately represented in the group. Most of the waged agricultural workers work without legally defined working rights. Principally women and youngsters residing in urban and rural areas work in nearby farms. Yet, in the last decades,

⁷ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi, esmura@comu.edu.tr

seasonal labor shortages have occurred as these workers cannot meet the demand, and seasonal labor migration (general trend is from east to west, south to north) meets the needs of the sector. In this way, seasonally migrant workers sustain the agricultural productions of more than 50 provinces, especially during harvest time. Studies illustrate that, workers who migrate seasonally to work, in particular, face serious health problems due to working and housing conditions. In fact, the conditions of the seasonal migrant workers were so alarming that it was largely considered as a public health problem even before the pandemic. In order to contribute to the debate on sustainable production, this paper aims to discuss these structural problems and the historical transformation of the agricultural labor market in Turkey which allows us better comprehend the public health and food supply problems in the pandemic.

Key Words: pandemic, agricultural labor, agricultural production, precarious work, public health

Elif Sabahat Uyar Mura

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi

1981 yılında Adapazarı’da doğdu. Lisans ve yüksek lisansını ODTÜ Siyaset Bilim Kamu Yönetimi, doktorasını ODTÜ Sosyoloji bölümünde tamamladı. Doktora sonrası Lund Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları bölümünde yatılı misafirler ve Türkiye’de iç göç sürecinde kadın emeği üzerine çalışmalarını sürdürmüştür. Tarım ve ev-içi emek gibi cinsiyetlendirilmiş emek biçimlerine odaklanan akademik projeler yürütmüştür. Halen Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyoloji bölümünde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır.

Pandemi Zamanlarında Dışarıda Yemek: İstanbul'da Değişen Yeme Örüntüleri

Özet

Bu bildirinin amacı Covid-19 salgını sırasında İstanbul'da orta sınıfın birincil olarak dışarıda yemek alışkanlıklarını, ikincil olarak gıda kaynaklı kaygılarını değerlendirmektir. Dışarıda yemek olgusu toplumsal sınıflara göre farklılık göstermektedir. İnsanlar sosyolojik, psikolojik ve ekonomik olmak üzere farklı saiklerle dışarıda yemek yerler. Yemek yeme asıl olarak domestik bir pratik gibi görünse de tarih boyunca mekânlarda ve kurumlarda (yemekhane, hastane, okul vb.) ev dışında bir alternatif olarak ortaya çıkmıştır (Warde, 2016: 157). Son otuz yılda dışarıda yemek popüler hale gelmiş; insanlar yalnızca ev dışında yemek zorunda kaldıkları için değil eğlence ve keyif için dışarıda yemek yemeye başlamıştır. Dışarıda yemek toplumsallaşma, lüks tüketim, gösterişçi tüketim, zorunluluk, zevk için (Bugge ve Lavik, 2010: 217) olabildiği gibi; eğlence, zevk, statü ve ayrımlaşma (Warde ve Martens, 2003: 1); beslenme (Akarçay, 2016) gibi nedenlerle gerçekleşebilir. Sosyo-ekonomik statü, toplumsal sınıf ve kültürel sermaye unsurlarına göre tüketiciler dışarıda yemek yerler.

Covid 19 salgını sırasında alınan tedbirler neticesinde karantinada kalan pek çok tüketici için evde yemek olağan hale gelmekle birlikte, dışarıda yeme nedenleri ve motivasyonları salgın sonrasında dışarıda yemek edimlerinin değişerek devam edeceğini göstermektedir. Nitel bir tasarımla gerçekleştirilen bu araştırmada, çevrimiçi yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler aracılığıyla, İstanbul'da yaşayan kentli, yüksek eğitim düzeyine sahip, profesyonel mesleklerde çalışan, daha çok tüketim kültürü pratiklerine eğilimi olan tüketimci orta, orta üst sınıf bireylere odaklanılmıştır. Veriler tematik olarak analiz edilerek kodlanmış; böylelikle salgın sonrası dışarıda yemek örüntüleri elde edilmeye çalışılmıştır. Buna göre genel olarak İstanbul'da örneklem dahilindeki orta sınıfın dışarıda yemek için alınacak tedbirlere bağlı olarak temkinli bir yaklaştığı, sağlıklı beslenme alışkanlıklarının pekiştiği, gıda kaygısı olarak temizlik ve hijyen beklentilerinin üst düzeye çıktığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: dışarıda yemek, Covid-19, pandemi, dışarıda yemek sosyolojisi, yeme örüntüleri, gıda kaygısı

⁸ Anadolu Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi, eakarcay@gmail.com

⁹ Bağımsız Araştırmacı

¹⁰ Uludağ Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Eating Out During Pandemic Times: Changing Eating Patterns in İstanbul

Abstract

The primary purpose of this paper is to evaluate eating patterns and secondarily food anxiety of the middle class resides in İstanbul, during the Covid-19 pandemic. Eating out, as a social phenomenon, differs according to social classes in a certain society. There are several motives and reasons why people eat out including sociological, psychological and economic aspects. Although eating is primarily a domestic practice, it has emerged as an alternative outside the home in some places and institutions such as factory canteens, hospitals, schools etc. (Warde, 2016: 157). In the last thirty years, eating out has become popular; people started eating out not only they had to eat outside the home but mostly for entertainment and pleasure. Eating out could be for socialization, luxury and conspicuous consumption, as a necessity or for pleasure (Bugge and Lavik, 2010: 217); for entertainment, status sign and distinction (Warde and Martens, 2003: 1); and for reasons such as foodtainment (Akarçay, 2016). Consumers' eating out patterns could differ according to some factors such as socio-economic status, social class and cultural capital.

During the Covid-19 pandemic outbreak there are some measures, like curfews and quarantine, taken and eating at home has become an ordinary everyday practice for those who used to eat out. However, people accustomed to eating out before pandemic, will continue to eat out with expectations of restaurants taking some fundamental preventive measures for virus to spread. In this study, which was carried out with a qualitative design, data is collected through online semi-structured in-depth interviews focusing on consumerist middle-class living in İstanbul, who have high education level, professional occupations and consumer culture practices. Thematic analysis and coding are preferred for data analysis in order to comprehend changing eating patterns during and after pandemic. Accordingly, it is revealed that middle-class dwellers are on the safe side when thinking about eating out and they would consider eating out depending on the measures that restaurants will take; their healthy eating habits is reinforced; their hygiene expectations from restaurants will be at highest level related to food anxiety.

Key Words: eating out, Covid-19, pandemic, sociology of eating out, eating patterns, food anxiety

Erhan Akarçay

Anadolu Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Anadolu Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde öğretim üyesidir. Yemek sosyolojisi, gıda ve beslenme sosyolojisi, gıda çalışmaları, tüketim sosyolojisi, gastronomi, yemek ve kültür temel ilgi alanlarıdır. Orta sınıf ve dışarıda yemek, fast food, kahve kültürü ve tüketimi, beslenme ve toplumsal eşitsizlikler, beslenmenin sosyolojik boyutları üzerine makaleleri bulunmaktadır.

Tarımsal Üretim ve Çevre Dilemması Olarak Kirlilik

“İnsan çağı” olarak da tanımlanan Antroposen çağda canlının temel ihtiyacı olan beslenmenin gerekliliği olarak tarımsal üretim elde edilmesi beraberinde çevre kirliliğini de doğurmaktadır. İnsan yerleşik hayata geçtiği günden itibaren doğayı kendi istek ve ihtiyaçları doğrultusunda dönüştürme çabasına girmiştir. Endüstriyel üretim ve aşırılıklar çağı olarak kapitalizmin çevreye verdiği zarar son döneme kadar görmezden gelinmekteydi. Hakim kalkınma anlayışı doğanın kendi kendini temizleyerek bu durumun üstesinden geldiği idi. Fakat geline süreçte doğada yaratılan kirlilik sanıldığı gibi kendi kendini temizleyerek yok olmamaktadır. En “masum” görülen tarımsal üretim sürecinde de kirlilik devam etmektedir. Bu çift yönlü bir etkidir. Çevre kirliliği bir taraftan tarımsal üretimi olumsuz etkilerken, diğer taraftan da tarımsal uğraş çevreye zarar vermektedir. Özellikle endüstriyel tarımda kullanılan gübreler, herbisitler, pestisitlerin çevreye çok ciddi zarar vermektedir. Çalışmanın ana amacı tarımın yarattığı çevre kirliliğini ve çevre kirliliğinin tarımda yarattığı etkilerin ikiliğini çift taraflı ele almaktır. Günümüze kadar yaşanan bu doğa tahribatı ve çevre sorunları, insanın doğayı dönüştürme mücadelesinin bir sonucudur. Bu durum insanlık için önemli bir çelişki yaratmaktadır.

Çalışma üç bölümde ele alınacaktır. Birinci bölümde insanlığı doğaya müdahalesi ve ortaya çıkan “ Yeşil devrim veya tarım devrimi” olarak adlandırılan dönem sonrasında yaşananlar tartışılacaktır. İkinci bölümde çevre kirliliğinin yarattığı etkiler ve tarımsal üretimde ne gibi olumsuzluklara neden olduğu tartışılacaktır. Son bölümde ise endüstriyel tarımda kullanılan araçlar ve yöntemlerin ne gibi doğa tahribatına sebep olduğu incelenecektir. Sonuç bölümü ise bu iki uçlu çelişkinin yarattığı etkileri ve gelecek üzerine değerlendirme ile son bulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarım, Çevre Kirliliği, Yeşil Devrim, Ekoloji

Pollution as Agricultural Production and Environmental Dilemma

Abstract

In the Anthropocene age, which is also defined as the "human age", obtaining agricultural production as a necessity of nutrition, which is the basic need of the living thing, also causes environmental pollution. Since the day human settled down, she has made an effort to transform nature in line with her own wishes and needs. As an age of industrial production and extremes, the damage done by capitalism to the environment was ignored until recently. The prevailing understanding of development was that nature overcame this situation by cleansing itself. However, the pollution created in the nature does not disappear by cleaning itself as it is thought. Pollution continues in the agricultural production process, which is seen as the most "innocent".

¹¹ Dokuz Eylül Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi, esin.candan@deu.edu.tr

This is a dual effect. While environmental pollution negatively affects agricultural production on the one hand, agricultural occupation on the other hand harms the environment. Especially fertilizers, herbicides, pesticides used in industrial agriculture cause serious damage to the environment. The main purpose of the study is to deal with the duality of the environmental pollution caused by agriculture and the effects of environmental pollution in agriculture. The destruction of nature and environmental problems experienced until today is a result of human struggle to transform nature. It creates an important contradiction for humanity.

The study will be discussed in three parts. In the first part, humanity's intervention to nature and what happened after the period that called it the "Green revolution or agricultural revolution" will be discussed. In the second part, the effects of environmental pollution and what kind of problems it causes in agricultural production will be discussed. In the last section, what kind of damage to nature caused by the tools and methods used in industrial agriculture will be examined. The conclusion will end with an evaluation of the effects of this two-pronged contradiction and the future.

Key Words: Agriculture, Environmental Pollution, Green Revolution, Ecology

Esin Candan Demirkol

Dokuz Eylül Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Esin Candan Demirkol, Dokuz Eylül Üniversitesi İMYO Bitkisel ve Hayvansal Üretim Bölümünde Doktor Öğretim Üyesi. Lisansı DEÜ İktisat Bölümü, Yüksek Lisansı DEÜ Avrupa Birliği Bölümünde, Doktorası DEÜ İktisat bölümünde “Türkiye’de Kalkınmanın Finansmanında Tarımın Rolü” isimli tez ile tamamlamıştır. Sonrasında 2013 yılında Yök Bursu ile Kanada’da Saskatchewan Üniversitesinde tarımda kadın örgütlenmesi ve feminizm konusunda 3 ay misafir öğretim görevliliği yapmıştır. 2014 yılında bir yıl süreyle Ryerson Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde Gıda çalışmaları alanında araştırmacı olarak bulunmuştur. Çalışmaları Türkiye tarım politikası, Kalkınma ve Tarımda Kadın Emeği ve Çevre ve ekoloji konuları üzerinedir.

Piyasaları Beslemek: Tarım ve Gıdanın Finansallaşması

Özet

Antroposen çağda tarım ve gıda sistemleri birbiriyle de ilişkili olan küreselleşme, neoliberalleşme ve finansallaşma akımları ile şekillenmektedir. Küreselleşme karşılıklı bağımlılık üzerinden zaman ve mekân algımızı yeniden düzenlemekte, küresel-yerel, homojen-heterojen gibi birbirini dışlayan kavramları birbirine yakınlaştırmaktadır. Bu entegrasyon süreci ulusötesi şirketlerin sınırları aşan teknoloji ve iletişim sistemleri ile daha da hızlanmaktadır. Kırsal alanları düşündüğümüzde, küreselleşme üretim biçimlerini ve beka stratejilerini olduğu kadar tarım ve gıda sistemlerinde finansallaşma ve piyasalaşma süreçlerini de dönüştürmektedir.

Bu çalışmanın da konusu olan finansallaşma, hâlihazırda küreselleşmenin getirdiği sosyoekonomik problemler ile tehdit altında olan kırsal alanlar üzerinde etkisini giderek arttırmaktadır. Kırsalda hız kazanan finansal sermaye hareketleri birikim süreçlerini yeniden şekillendirmekte ve farklı devlet-toplum-piyasa örgütlenmeleri oluşturmaktadır. Kısaca, finansallaşma üç ana bağlantı noktası üzerinden kırsal alanlara işlemektedir. İlk olarak tarım ve gıda şirketleri dışında bankalar, yüksek riskli yatırım fonları ve özel sermaye şirketleri daha fazla kar arayışında spekülâtif gördükleri online şirketler ve emlak piyasası yerine tarım ve gıda sektörüne yatırım yapmaktadır. İkinci olarak toprağa yapılan yatırımlar üzerinden finansallaşma hızlanmakta ve kredi ilişkileri ile toprak finansal bir varlığa dönüşmektedir. Son olarak, üreticilerin geçim sıkıntısı nedeniyle formel ya da enformel yollardan borçlanması da finansal sermayenin kırsal alanları kontrol altına almasına neden olmaktadır. Bu çalışmada kırsaldaki finansallaşma süreçleri toprak kullanımı, banka ve kredi kurumları ile olan ilişkiler, agro-gıda şirketlerinin politikaları ve tarımsal emtia piyasalarının işleyişine odaklanılarak Türkiye ve dünyadan örnekler ile incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kredi ve borçlanma, toprak satışları, finansallaşma, spekülasyon, gıda şirketleri

Feeding the market: Financialization of agrofood systems

Abstract

In the past decades, the common trends impacting on the shape and development of agricultural and food systems have been globalization, neoliberalism, and financialization. While globalization fosters interdependency and interconnectedness by focusing on borderless transactions and rearranging time and space, it also combines mutually exclusive concepts such as the global and the local, and homogeneity and heterogeneity. This integration has been triggered by technology and communication systems distributed by the transnational companies. Considering rural areas, globalization has transformed the style of production, the livelihood strategies, as well as financing and marketing in relation to agriculture and food.

¹² Medeniyet Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi, fndoner@gmail.com

Financialization, which develops the main theme of this study, has increased influence on rural areas that are already challenged by global socioeconomic change. In this process, volatile and expanding financial capital is reshaping accumulation policies and designing the new state, society, and market reconfigurations. It is important to recognize that financialization involved in agriculture and food production is penetrating into contemporary ruralities by three main nexus functioning simultaneously. First, aside from agribusiness companies, financial entities such as banks, hedge funds, and private equity firms are investing on food and farming as a substitute for dotcom bubbles and toxic real estate markets in seeking new spaces for corporate profit. Second, financialization has also accelerated investments in land, which is conceptualized as property and transformed into a financial asset. Finally, the engagement of farmers in insecure financial relations through debts –as a consequence of the removal of the state support and institutions for family farming by neoliberal policies– triggers the financialization of rural places. In this study, I intend to analyze the processes of financialization of ruralities (with the examples from global system and Turkey) considering the use of land, the relations with banks and credit institutions, the role of global agribusiness companies, and commodity markets.

Key Words: Credits and debts, land sales, financialization, price speculations, agribusiness

Fatmanil Döner

Medeniyet Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Fatmanil Döner, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde Doktor Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır. Doktora çalışmalarını Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünde tamamlamıştır. Oxford Üniversitesi ve Atina Tarım Üniversitesinde Misafir Öğretim Üyesi ve Misafir Araştırmacı olarak bulunmuştur. Avrupa Kırsal Sosyoloji Derneği (ESRS) yönetim kurulu üyesidir. Çalışmalarında kırsal dönüşüm, toprak kontrolü, kırsal politika yapımı ve finansallaşma konuları üzerine odaklanmaktadır.

Hayvancılık, Özel Ağaçlandırma ve Neoliberal Çitleme Deneyimleri: Marmara Adası Örneği

Özet

Bu çalışmada Marmara adası özelinde, 2011 yılında başlayan özel ağaçlandırmanın tarihsel olarak nasıl geliştiği, bu süreçte hangi aktörlerin nasıl rol oynadığı ve hayvancılıkla uğraşan ada sakinlerinin sosyoekonomik değişimi nasıl deneyimledikleri sorularına, niteliksel yöntemle cevaplar aranmıştır. Bu bağlamda özel ağaçlandırmayla birlikte ada sakinlerinin çalışma koşullarında nelerin değiştiği ve hayvancılığın nasıl anlamlandırıldığı sorularına cevap bulmaya çalışılmıştır. Bu sorular, ilkel birikim tartışmasından yola çıkan ve neoliberal çitleme süreçlerinin ortaya çıkardığı mülksüzleşme deneyimlerini ele alan literatürden hareketle değerlendirilmiştir. Neoliberalleşme süreçleriyle birlikte, özel ağaçlandırmada orman olarak tanımlanan alanların uzun süreli projelerle üst sınıftan kişilerin özel kullanımına ayrılması hayvancılığın ana geçim faaliyeti olarak sürdürülememesine ve Marmara adasındaki geçim faaliyetlerinde daha düzensiz, güvencesiz ve piyasaya bağlı çalışma koşullarına neden olmaktadır. Neoliberal çitlemeyle birlikte hayvancılıkla uğraşan sakinler geçimlik faaliyetlerinin yanı sıra yaşam alanlarının ve bu alanlardaki toplumsal ilişkilerin değişimini deneyimlemektedir.

Anahtar Kelimeler: Hayvancılık, Özel Ağaçlandırma, Müşterek, Neoliberal Çitleme, Mülksüzleşme

The Experiences of Animal Husbandry, Private Afforestation and Neoliberal Enclosures: The Case of Marmara Island

Abstract

This study aims to research how the private afforestation that began in 2011 in Marmara Island has developed historically, the key actors who play a role in this process and various socioeconomic changes the animal husbandry inhabiting the Island have experienced as a result. In this context, we try to find answers to a set of questions with regard to various changes the private afforestation resulted in the working conditions of the inhabitants of Marmara Island and how they perceive and interpret such changes. These questions are informed by literature discussing the concept of primitive accumulation and dispossession experiences due to the neoliberal enclosures process. The neoliberalization process is based on a long term project of private afforestation with the purpose of redefining commons as forests reserving them for the upper classes. Consequently, most inhabitants of Marmara Island cannot continue animal husbandry to maintain livelihoods and their working conditions are more irregular, precarious and market-dependent. Furthermore, we point to the fact that neoliberal enclosures in the Island have made animal breeders go through changes and transformations in their habitats and social relations.

Key Words: Animal Husbandry, Private Afforestation, Commons, Neoliberal Enclosures, Dispossession

¹³ Beykent Üniversitesi, Arş. Gör. Gönül Karabolu, gonulkarabolu@beykent.edu.tr

Gönül Karabolu

Beykent Üniversitesi, Arş. Gör

Lisans eğitimini 2015 yılında Marmara Üniversitesi Sosyoloji(İngilizce) Bölümünde bitirdi. Yüksek lisans eğitimini aynı üniversitenin sosyoloji bölümünde 2019 yılında tamamladı. Anadolu Üniversitesi'nde sosyoloji doktorası yapmaktadır. Beykent Üniversitesi Sosyoloji(İngilizce) Bölümünde araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

Kentsel Eko-Sistemde Bir Ortakyaşarlık Olarak Konut

Özet

Tarım, gıda sistemleri ve yapılar, antroposen çağdaki çevresel sorunların başlıca sebeplerini oluşturmaktadır. Antroposenin son dönemdeki belirtilerinden biri olarak kabul edilen Covid-19 salgını, insanın dünyayla ilişkisini, kentsel, kamusal ve özel alanları kullanımını ve algısını önemli ölçüde etkilemektedir. Her türlü ulaşılabilirlik koşulları değişmekte, izole bir şekilde yaşama yeni rutinimiz haline gelmektedir.

Sempozyum için önerilen çalışma, gıda üretiminde kendi kendine yeterli olabilmeyi destekleme ve hayatta kendine oturacak bir yer edinme açısından kentsel tarım biçimleri ve potansiyellerini tartışmayı amaçlamaktadır. Bunu, büyük şehirlerde var olabilmenin yollarından biri olarak ve İstanbul üzerinde yoğunlaşarak yapmayı hedeflemektedir. Söz konusu tartışmanın merkezini şu sorular oluşturacaktır: Kentsel bir eko-sistem oluşturmaya katkı sağlayacak şekilde, bir ortakyaşarlık olarak konut anlayışı nasıl geliştirebiliriz? Bu yaşantı modeli, kentsel çevrede insan, fiziksel çevre ve bitkilerin karşılıklı olarak birbirlerini destekleyerek oluşturdukları bir yaşam destek sistemi şeklinde işleyebilir mi?

Bu çerçevede, “oturacak bir yer edinme” ve “ortakyaşarlık” kavramlarının irdelenerek, yerel mimariden örneklerle ve yapılarla şehirleri birbiriyle entegre olabilen, uyum sağlayarak değişebilen sistemler olarak ele alan çok disiplinli uygulamalara değinilecektir. Yüzyıllardır Anadolu’da sıradan uygulama haline gelen, mimari ve insan arasında kurulan dengeli etkileşim bu bakımdan dikkat çekicidir. Söz konusu örneklerin, esnek ve dayanıklı bir yapıyı çevre ve insan yaşantısı oluşturmada bugün bize yol gösterici olduğunu görmeliyiz. Dolayısıyla, şu sorular kaçınılmaz olarak akla gelmektedir: Kırdan İstanbul’a göçen insanların biriktirdiği tarımsal üretim pratiği ve bilgisinin, ortakyaşarlık modeliyle kendine kentte bir yer edinmesi için yeniden canlandırılarak kullanılması mümkün müdür? Bu model, insanların sürdürülebilir bir yaşantı kurma ve yer edinmelerine destek olabilir mi? Mekân ve yaşantı ilişkisi konusundaki bu tür bir yaklaşım, insanın sürdürülemez davranışlarını değiştirmesine de yardım edebilir mi?

Anahtar Kelimeler: Oturacak yer edinme, ortakyaşarlık, sürdürülebilirlik, kentsel tarım, yiyecek

Dwelling in symbiosis within the urban eco-system

Abstract

Agriculture, food systems and buildings are the major sources of environmental problems in the anthropocene era. Covid-19 pandemic as the recent syndrom of anthropocene, has dramatic effects on human’s connection to the world, our uses and perceptions of urban, public and private domains. Conditions of reachability have changed; living in isolation has become the new routine.

This study aims to discuss the ways and the potentials of urban agriculture as a practice for supporting food self-sufficiency and a way of dwelling in the world within the context of living

¹⁴ Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi, nihalbursa@beykent.edu.tr

in big cities by focusing on Istanbul. The questions at the core of the discussion will be: How can we develop a conception of house as a symbiotic niche which could contribute to create an urban eco-system? Could such a model act as a life support system relying on mutual living relationship between human being, physical space and plants in the urban environment?

While going into the philosophical roots of “dwelling” and “symbiosis”, examples of vernacular architecture and the emerging multidisciplinary practices which see buildings and cities as integrated and adaptive systems will be examined. In that sense, the balanced interaction of architecture with human being and nature as centuries old commonplace practice in Anatolia comes to the fore. These examples could guide us to make built environment and human systems embody resilience. Then, some new questions arises: Considering the knowledge and practice of food production and agricultural roots of people migrating from the rural areas to Istanbul, could this embodied knowledge be activated within the model of dwelling in symbiosis? Does this model help to gain a foothold and to provide a sustainable living for these people? How does this understanding of space help us to change our unsustainable behaviours?

Key Words: Dwelling, symbiosis, sustainable living, urban agriculture, food

Hatice Nihal Bursa

Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

Nihal Bursa, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü’nden lisans, yüksek lisans ve doktora derecelerini almıştır. Emekli olduğu 2010 yılına kadar bu Bölümde öğretim üyesi olarak çalışmış; Temel Tasarım ve Grafik İletişim dersleri vermiştir. Araştırma ve çalışmaları mimar-işveren ilişkileri ve tasarım eğitimi üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bunun yanında, Türk kahvesi kültürünü oluşturan çeşitli araç, gereç, görsel ve yazılı belgeyi kapsayan bir koleksiyona sahiptir; kahvenin maddî kültürü konusunda araştırma ve yayın yapmaktadır. 2015-2020 yılları arasında Bilgi Üniversitesi İç Mimarlık Bölümü’nde yarı zamanlı olarak İç Mimari Tasarım Stüdyosu’nun yürütücülüğünü yapmıştır. Nihal Bursa halen, Beykent Üniversitesi Endüstriyel Tasarım (EN) Bölümü Başkanı’dır; aynı Bölümde Temel Tasarım Stüdyosu ve Mimarlık Bölümü’nde Mimari Tasarım Stüdyosu derslerini vermektedir.

Farklı Coğrafyalarda Kadınların Tıp Tarihi Üzerine İz Sürmek Özet

2021 yılı Mart ayı itibariyle yeni tip koronavirüs hastalığı son bir yılımızı ele geçirmiş durumdadır. Yaşadığımız bir yılda hastalığın dünyada yarattığı karmaşayı ve iyileşme arzusunu toplumsal, bedensel ve ekolojik anlamda duyumsadık ve deneyimledik. Bu sunumda, salgın hastalığın ortaya çıkardığı belirsizlik, karmaşa, tedavi ve iyileşme süreçlerini kadınların tıp tarihi ile birlikte düşünmeyi öneriyoruz. Bunun için salgın dönemlerinin (örneğin çiçek) ve aşı mefhumunun farklı coğrafyalardaki arşivine bakacağız. Kadınlar tarafından yazılan gezi notları ve mektupların izinden gidersek, bu kaynaklar bize kadınların başrolde olduğu kimi tıbbi pratikleri sunuyor. Aşıların bulunması ve uygulanması, ecza bitkilerinin yetiştirilmesi, köyden köye gezen ebeler, annelerden kızlara geçen sözlü reçeteler, ev içlerinde bakım kadınların yürüttüğü kimi tıbbi işler olmuştur. Coğrafya ve tarih bakımından çeşitlilik gösteren bu pratiklerin hem farkları hem de üzerinde ilerledikleri ortak hatları bulunmaktadır. Kadınlar, deneme yanılma yoluyla öğrenilen, yürürken çizilen bir güzergâhı olan, daha duyuşsal (affective) ve doğrudan bedenin merkezde olduğu bir tedavi rotasını takip etmişler. Diğer yandan, sözlü eğitime dayanan ve yüzyıllar içinde anlatılarak aktarılan bir tıbbi bilginin de taşıyıcısı olmuşlardır. Bu sunumdaki örneklerimiz, bize antroposen çağın kapitalist ritminin dışına taşmak için, kadınların tıbbi pratiklerindeki belli başlı hatların değerli birer kaynak olduğunu gösteriyor.

Anahtar Kelimeler: Salgın Hastalıklar, Tıbbi Bilgi, Feminist Metodoloji, Kadınların Tıbbi Pratikleri, Yürümek

Tracing Women's Medicinal History: Learning from Snapshots in Women's Knowledge

Abstract

As of March 2021, the new type of coronavirus disease has occupied us and imposed a chaos that we have endured together, along with a desire for recovery in the social, physical, and ecological sense. In this presentation, we propose to consider the uncertainty, confusion, treatment, and recovery processes caused by the pandemic with the medicinal history by women. For this, we focus on women's archives during epidemic periods (e.g. smallpox) and vaccination in different geographies. If we follow women's travel writing and letters, these sources point us in the direction of medicinal practices in which women took the leading role. Women have engaged in a number of medicinal practices as inoculators, vaccinators and developers of these methods, medical herb cultivators, midwives who travel between villages, mothers and daughters who transmit oral prescriptions and also care providers at home. While these practices vary from place to place and time to time, there are common paths amongst women with medicinal practices. Women as such have accumulated knowledge that is based on trial-and-error, followed medicinal trajectories that depend on walking, and relied on affective, ultimately body-centered healing protocols. On the other hand, women have transmitted a particular medicinal knowledge and training that are hidden in the oral traditions

¹⁵ TED Üniversites, Dr. Yarı Zamanlı Öğretim Üyesi, laçin.tutalar@tedu.edu.tr

¹⁶ Beykent Üniversitesi, Doç. Dr. nihanbozok@beykent.edu.tr

over the centuries. Our examples in this talk demonstrate how such paths in women's medicinal knowledge are unclogging our way out of the capitalist rhythm of the Anthropocene.

Key Words: Epidemics and pandemics, medical knowledge, feminist methodology, women's medical practices, walking

Laçin Tutar

TED Üniversitesi, Dr.Yarı Zamanlı Öğretim Üyesi

Coğrafya dalında doktora derecesini 2020'de University of Kentucky'den alan Laçin Tutar, kentleşme, ritimanalizi, ses peyzajı ve ses çalışmaları alanlarına odaklanmaktadır. Şu anda TED Üniversitesi'nde yarı zamanlı öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Nihan Bozok

Beykent Üniversitesi, Doç.Dr.

2015 yılında, ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nde, organ nakilleri üzerine yaptığı çalışma ile doktora derecesini tamamladı. Türkiye'de yetiştirme yurtlarında kalan genç kadınların yaşam deneyimleri üzerine uzun erimli bir alan araştırması yürüttü. Son dönemde, refakatsiz göçmen Afgan çocuklar hakkında çalışmalar yürütüyor. Akademik ilgi alanları arasında, feminizm ve edebiyat sosyolojisi de yer alıyor. Halen Beykent Üniversitesi Sosyoloji (İngilizce) Bölümü'nde çalışıyor.

Covid-19 Salgınının Yüksek Öğretimde Mekân Algısını Değiştirmesi Üzerine Niteliksel Bir Araştırma: İstanbul Örneği, 2021

Özet

Covid-19 Salgını, tüm dünyada bireyler arasındaki birçok ilişkiyi ve iletişim biçimini değiştirdi. Bu süreçte iletişim, zaman ve mekândan büyük ölçüde bağımsızlaşarak daha muğlak ve daha yatay bir niteliğe bürünmektedir. McLuhan'ın belirttiği üzere bir mesajın içeriğinden daha da önemlisi o mesajın iletildiği araçlardır. Ne söylediğimizden daha önemli olan bunu hangi mecra da söylediğimizdir. Online öğretimle birlikte bilgi aktarım mekanizmaları büyük ölçüde değişmiştir. Örgün dönemde yüksek öğretimde uygulamaya konulan ve hiyerarşiye içkin klasik sınıf yapısının yerini daha yatay bir ilişki biçimini zorunlu kılan ağ sistemleri almıştır. Dolayısıyla öğretimin sanallaşması -tüm etkileşim ve iletişim biçimini değiştirdiği ölçüde- sadece basit bir bilgi aktarım değişikliği ile sonuçlanmak yerine yüksek öğretimdeki sosyal, kültürel ve iktidara yönelik ilişkileri de dönüştürmektedir. Bu çalışma, yükseköğretimde okuyan üniversite öğrencilerinin böyle bir değişimden nasıl etkilendiklerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Bu amaçla yirmi lisans öğrencisi ile birebir ve telekonferans görüşme yöntemi kullanılarak nitel bir çalışma yapılmıştır. Çalışma sonunda online öğretimle birlikte öğretimin mekânı ve iletişim biçimi değiştiğinde öğrencilerin akademik dünyayı algılarında da değişiklikler olduğu gözlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19 salgını, Üniversite öğrencileri, İletişim, Online öğrenme.

A Qualitative Study on the Covid-19 Outbreak that Changes the Perception of Space in Higher Education: The Case of Istanbul, 2021

Abstract

The Covid-19 Outbreak has changed many relationships and communication styles between individuals all over the world. In this process, communication becomes more ambiguous and more horizontal, largely independent from time and space. As McLuhan points out, more important than the content of a message are the means by which that message is delivered. What is more important than what we say is the medium in which we say it. Knowledge transfer mechanisms have changed greatly with online education. There was a classical class structure that was implemented in the formal education period and was inherent to the hierarchy. In the online era, computer networks and virtual devices have taken the place of this. This necessarily adds to the horizontal relationship. Hence, the virtualization of teaching - as far as it changes the whole form of interaction and communication - transforms the social, cultural and power-oriented relationships in higher education rather than merely resulting in a simple change of knowledge transfer. This study aims to reveal how university students studying in higher education are affected by such a change. For this purpose, a qualitative study was conducted with twenty undergraduate students using one-on-one and teleconference interview method. At the end of the study, it was observed that there were changes in students' perceptions of the

¹⁷ Maltepe Üniversitesi, Doç. Dr. mehmetbozok@maltepe.edu.tr

¹⁸ Sinop Üniversitesi, Öğr. Gör. nadiratesoglu@gmail.com

academic world when the place of teaching and communication style changed with online teaching.

Key Words: Covid-19 outbreak, University students, Communication, Online learning

Mehmet Bozok

Maltepe Üniversitesi, Doç. Dr

1979 İstanbul doğumlu. Lisans derecesini Hacettepe Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden aldı. Sonrasındaysa Yüksek Lisans derecesini Ankara'da erkekliğe geçiş ritüelleri konulu teziyle Hacettepe Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nden, Doktora derecesini ise Trabzon'da erkekliklerin yereldeki inşası konulu teziyle ODTÜ Sosyoloji Bölümü'nden aldı. 2016'da AÇEV için bu konudaki en kapsamlı çalışmalardan biri olan *Türkiye'de Babalık Araştırması*'nı gerçekleştirdi. On beş yıldan uzun bir süredir erkekler ve erkeklikler üzerine eleştirel çalışmalar yürütüyor, yazılar yazıyor ve lisans ve lisansüstü düzeyde dersler yürütüyor. Akademik ilgi alanları arasında erkekler ve erkeklikler üzerine eleştirel incelemeler, feminist çalışmalar, refakatsiz göçmen çocuklar, zorunlu göç çalışmaları ve de toplumsal cinsiyet ve spor çalışmaları bulunuyor. Halen Maltepe Üniversitesi Sosyoloji (İngilizce) Bölümü'nde öğretim üyesi olarak çalışmakta. [mehmetbozok@yahoo.co.uk; mehmetbozok@maltepe.edu.tr]

Nadir Atesoğlu

Sinop Üniversitesi, Öğr. Gör

1976 İstanbul'da doğdu. İlk orta ve lise öğrenimini Kastamonu'da tamamladıktan sonra Dumlupınar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, "Kamu Yönetimi" bölümünden mezun oldu. Daha sonra Maltepe Üniversitesi "İşletme Yönetimi" yüksek lisansını tamamladı. Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Meslek Yüksekokulunda beş yıl misafir öğretim görevlisi olarak çalıştı. Çeşitli Avrupa Birliği projelerinde eğitimci, araştırmacı ve yürütücü olarak görev aldı. Halen Sinop Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalışmakta ve Maltepe Üniversitesi "Sosyoloji" bölümünde doktora öğrenimini sürdürmektedir.

Meranın Sütü, Peyniri, Bilgisi: Süt Teknobilimleri ve Yerel Peynircilik

Endüstriyel hayvancılık ve gıda güvenliği düzenlemelerinin dayattığı standardizasyon süreçlerinin hem meralar hem de yerel peynircilik pratikleri üzerinde son 20 yılda artan baskısı Türkiye’de mera hayvancılığına dayalı peynirciliğin sürdürülebilirliğini tehdit ediyor. Bu sunumda peynirciliği, sütün mikrobiyal ekolojisine ustalık ve teknobilimlerle şekil verilen bir zanaat olarak ele alıyorum. 2004 yılında yasalaşan gıda güvenliği düzenlemeleriyle, insanların mikrobiyal yaşam formlarıyla karşılaşmalarının, bu yaşam formlarının insan sağlığına olası etkileri üzerine üretilen bilimsel bilgiyle denetlendiğini gösteriyorum. Eylül 2017 – Mart 2019 arasında gerçekleştirdiğim etnografik araştırmadan yola çıkarak Kars Kaşarı coğrafi işaretleme süreçlerine odaklanıyorum ve farklı bilme biçimlerinin (yerel-geleneksel ve mikrobiyolojik) biraraya geldiği tekniklerle şekillenen peynircilik pratiklerinin bu denetime müdahale etme potansiyellerini değerlendiriyorum. Kurulan çiftçi-bilim insanı işbirliklerinde peynirin ‘yerellik ’bilgisi ve lezzetinin üretimini inceliyorum. Çiftçiler, peynirciler ve bilim insanlarının pratiklerinde peynirin meradan kaynaklanan lezzetinin nasıl ortaya çıktığını takip ederek kurulan işbirliğinin teknobilimlerin toplumsal ilişkileri teknik bir uzmanlığa indirmesini engellediğini iddia ediyorum. Bu sunum aynı zamanda, antroposen ve iklim değişikliği gibi ekolojik-toplumsal krizler bağlamında önem kazanan insan olan ve olmayan varlıkların birarada failliğini ve bilimsel bilgi üretim süreçlerini mera peynirciliği üzerinden mercek altına alıyor.

Anahtar Kelimeler: mera, peynir, yerellik, teknobilim, bilgi üretimi

Pasturing Cheese: Dairy Technosciences and Local Cheesemaking

Abstract

Standardization processes imposed by industrial dairy farming and food safety regulations increasingly threatens sustainable pasture-cheesemaking in Turkey. In this presentation, I conceptualize cheesemaking as the governance of the microbial ecologies of milk through crafts and technosciences. I analyze the food safety regulations that were introduced in 2004 and show that they aim to control human encounters with microbial life forms based on the scientific knowledge of particular bacteria in pasture cheeses and their potential harmful effects on human health. Based on the ethnographic research conducted between September 2017 and March 2019, I focus on the processes that underlie the official legislation of the Kars Kaşarı Geographical Indication. I discuss how the convergence of artisanal and microbiological dairy knowledges in the emerging cheesemaking practices offers possibilities within and beyond this microbiopolitical control. Tracing the ways in which knowledge and taste of the place materialize in the practices of collaboration between farmers and scientists, I analyze the emergence of pastures in the practices of milk production, cheesemaking and microbiological research. I argue that this collaboration highlights the limits of understanding science and technology as inevitably reducing social relations into technical expertise. Hence, through pasture-cheesemaking, this presentation offers an unconventional investigation of the agency of human-nonhuman assemblages, and of scientific knowledge production as two major themes

¹⁹ University of California, Davis, Doktora Adayı, mtatari@ucdavis.edu

that came into prominence in times of recent global socio-ecological crisis referred as anthropocene and climate change.

Key Words: Pasture, cheese, local, technosciences, knowledge production

M. Fatih Tatari

University of California, Davis, Doktora Adayı

Lisansını Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nde, yüksek lisansını aynı üniversitenin Sosyoloji Bölümü'nde tamamladı. Doktora eğitimine ABD'nin Kaliforniya, Davis Üniversitesi Sosyokültürel Antropoloji Bölümü'nde devam ediyor. Mera hayvancılığı, peynircilik, gıda bilimleri ve teknolojileri üzerine araştırmalar yapıyor. Türkiye'de yerel-geleneksel üretim pratiklerinin kayıt altına alınarak yaşatılmasını hedefleyen farklı projelerde yer alıyor.

Fatih Tatari is a PhD Candidate in Anthropology at the University of California, Davis. He holds a bachelor's degree in Economics and master's degree in Sociology at Boğaziçi University. He conducts research on agriculture and dairy farming, food sciences and technologies, cheesemaking and rural life in Turkey. He has been involved in various projects on documenting artisanal production practices, and collaborating with local communities in their economic, cultural and ecological endeavors.

Küresel Beslenme Sorunları İçin “İlkel” Topluluklardan Neler Öğrenebiliriz?

Özet

Günümüzde dünya üzerinde yedi milyarı geçkin insan yaşamaktadır. Bu insanların beslenebilmesi için karasal yaşam alanının %40'ı ve içilebilir suyun %70'i tarım sektöründe kullanılmaktadır. Ayrıca milyarlarca hayvan hayvancılık sektöründe kullanılmakta ve etik sorunlar ortaya çıkmaktadır. Tarım ve hayvancılıkta kullanılan pek çok ilaç ve üretilen atıklar çevresel kirliliğe neden olmakta ve karbon salınımının yaklaşık dörtte birini oluşturmaktadır. Bunun yanında her dokuz kişiden biri açlık çekerken küresel besin üretiminin üçte biri çöpe atılmaktadır. Tüm bu süreçler küresel beslenmede ekonomik eşitsizlikler, çevre sorunları, açlık ve israf gibi birçok beslenmeyle ilişkili soruna neden olmaktadır. Karşılaşılan bu sorunların büyük çoğunluğu günümüz ilkel topluluklarında görülmemektedir. Bu nedenle bu toplulukların beslenme davranışlarının incelenmesi sorunlar karşısında çeşitli çözümleri sunabilmektedir. Dobe Ju/hoansileri besin kaynaklarının oldukça sınırlı olduğu çöl ortamına adapte olarak varlıklarını sürdürmektedir. Beslenme davranışlarına bakıldığında tamamen mevsimsel döngüye göre beslenilmektedir. Her ay hangi besinler yetişiyorsa toplayıcılık ile bu besinler sağlanmaktadır. Böylece yıl içinde beslenmede çeşitlilik oldukça yüksek olmakta ve alınan fitokimyasallar hastalıklara karşı koruyucu etki göstermektedir. Kutuplarda yaşayan Netsilik Eskimoları da aynı süreci takip etmektedir. Kaynaklar çok sınırlı olduğu için besin israfı neredeyse hiç gözlenmemektedir. Bitki ve hayvanların her dokusu yemek için kullanılmaktadır. Kenya Areal toplumu çobanlık yapan bir toplumdur. Beslenmelerinin %70'i süttten sağlanmaktadır. Ayrıca hayvanların kanı sütle karıştırılıp içilmektedir. Normal insan fizyolojisinde iki yaşından sonra gözlemlenmeyen laktaz sürekliliği uzun yıllar süt tüketmekle birlikte toplumsal olarak sağlanmıştır. Areal toplumu kültürel beslenmenin genetik aktarımına örnektir. Geleneksel ürünlerin tüketimi toplumların genetik adaptasyonuna uygun olmaktadır. Brezilya Yanomamöleri geçimlik bahçecilik yapmaktadır. Ormanlık alanlarda açtıkları bahçelere iki üç yıl ekim yaptıktan sonra farklı bahçe açmaktadır. Böylece ormanlara en az zarar verilerek toprak verimliliği sağlanmaktadır. Günümüzdeki beslenme sorunlarıyla mücadelede ilkel topluluklar mevsimine uygun besinlerle beslenme, besin israfı yapmama, yerel ürünleri tüketme, doğal dengeye değer verme, fazla tüketimden kaçınma ve besini paylaşma özellikleri ile modern toplumlara örnek olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beslenme sorunları, Açlık, İklim Krizi, Beslenme, İlkel topluluklar

What Can We Learn From Primitive Communities For Global Nutrition Problems?

Abstract

Today, more than seven billion people live in the world. In order for these people to be fed, 40% of the terrestrial habitat and 70% of the potable water are used in the agricultural sector. In addition, billions of livestock are used in the livestock sector and ethical problems arise. Many medicines and wastes used in agriculture and animal husbandry cause environmental

²⁰ Kastamonu Üniversitesi, Öğretim Görevlisi, dytmuslu@gmail.com

pollution and constitute about a quarter of the carbon emission. In addition, one out of every nine people is starving while one third of global food production is thrown away. All these processes cause many nutritional problems such as economic inequalities in global nutrition, environmental problems, hunger and waste. Most of these problems are not seen in today's primitive societies. For this reason, studying the nutritional behavior of these communities can offer various solutions to problems. Dobe Ju / hoansi survive by adapting to a desert environment where food resources are very limited. Considering the nutritional behavior, it is fed completely according to the seasonal cycle. Whatever foods are grown each month, these nutrients are provided by gathering. Thus, the variety in nutrition is quite high throughout the year and the phytochemicals taken show a protective effect against diseases. Netsilik Inuits living in the poles also follow the same process. Since the resources are very limited, food waste is almost never observed. Every tissue of plants and animals is used for food. The Kenya Areal community is a shepherd society. 70% of their diet is provided by milk. In addition, the blood of animals is mixed with milk and drunk. The lactase continuity, which is not observed in normal human physiology after the age of two, has been socially ensured, although milk is consumed for many years. Areal community is an example of the genetic transmission of cultural nutrition. The consumption of traditional products is suitable for the genetic adaptation of the societies. Brazilian Yanomamo are engaged in subsistence gardening. After two or three years of planting in the gardens they opened in forest areas, they open different gardens. Thus, soil fertility is provided with the least damage to the forests. Primitive societies set an example for modern societies with their characteristics of feeding with seasonal food, not wasting food, consuming local products, valuing natural balance, avoiding excessive consumption and sharing food in the struggle with today's nutritional problems.

Key Words: Nutrition problems, Hunger, Climate Crisis, Nutrition, Primitive communities

Mücahit Muslu

Kastamonu Üniversitesi, Öğretim Görevlisi

Mücahit Muslu, Marmara Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik mezunudur. İstanbul Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları A.B.D. Beslenme programında uzmanlığını almış aynı programda doktorasına devam etmektedir. Çeşitli gıda firmalarında beslenme eğitimi projelerinde yer almıştır. Bazı Catering firmaları ve Yeşilay'ın kurumsal beslenme danışmanlığını yürütmüştür. Şu an Kastamonu Üniversitesi Beslenme ve Diyetetik Bölümünde Öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır. Klinik olarak pediatrik nutrisyon alanında çalışırken gönüllülük ve sivil toplum çalışmaları sürdürülebilir beslenme ve beslenme antropolojisi üzerine yoğunlaşmaktadır.

Cennet Bahçesi'nin sonu mu?, veya Yeni bir başlangıç mı?: Antroposen Çağ!

Özet

Doğa bilimci David Attenborough, insan uygarlığının 12.000 yıllık gelişmesinin nedeni olarak, yeryüzünün iklim yapısının stabil olmasından kaynaklandığını belirtmektedir. Bu dönemi “Cennet Bahçesi” olarak tanımlamakta ve Holosen’de oluştuğunu ileri sürmektedir. Günümüzde ise, yeryüzü yeni bir jeolojik çağa girmektedir. Bu çağ, Antroposen Çağ; “İnsan Çağı” olarak tanımlanmaktadır. Yeryüzü, 550 Milyon yıllık biyolojik çeşitliliğinin evrimi gözlemlendiğinde; Holosen periyodunun mirası olarak zengin bir biyolojik çeşitliliğe ve mirasa sahiptir. Yeryüzünün jeolojik tarihinde, beş büyük kitlesel yok oluş yaşanmış, çok sayıda canlı türü yok olmuştur. Bu kitlesel yok oluşların temel nedenleri, bu jeolojik dönemlerde yeryüzündeki görülen iklim değişiklikleridir. Bu değişimi belirleyen yeryüzündeki karbon miktarının sürekli değişmesidir. 21. yüzyılın ilk çeyreğine yaklaşıırken, yeryüzünde her yıl 10 bin ile 100 bin arasında canlı türü yok olmaktadır. Geç buzul çağının bitmesiyle başlayan, Holosen döneminin başlangıcından sonra yeryüzünün zengin biyolojik çeşitlilik zenginliği; Antroposen çağ ile birlikte altıncı kitlesel yok oluşa doğru gidilmektedir. Biyolojik canlıların türleşme hızı, yok oluş hızından aşağıya düşmesi durumunda altıncı kitlesel yok oluşa sebep olacaktır. Günümüzde canlı türlerin yok oluşu, bilim adamları tarafından doğal yok olma oranından 1.000 ila 10.000 kat daha yüksek olduğu tahmin edilmektedir. Buda, her yıl tüm türlerin % 0,01 ila 0,1'inin neslinin tükeneceğini anlamına gelmektedir. Buna göre, günümüzde yeryüzünde yaşayan canlıların yaklaşık yarısı gelecek yüzyılı çıkaramayacak ve yok olma tehdidi ile karşı karşıya oldukları görülmektedir. Bunun asıl nedeni, bir önceki yok oluştaki nedeni gibi göktaşı düşmesi değil, “Antroposen Çağ” olarak, tanımlanan “İnsan Çağı”nın yaratmış olduğu küresel iklim değişikliğinin ve yeryüzündeki karbon miktarının durdurulamaz artmasıdır. İnsan uygarlığı bütüncül bir yaklaşımla, biyolojik, ekolojik, sosyolojik ve psikolojik bağlamda, yer yüzünde birlikte yaşadığı, Holosen döneminin mirası “Cennet Bahçesi”ni betimleyen biyolojik çeşitlilik mirasını koruması gerekmektedir. Bu mümkün olmaz ise, altıncı büyük kitlesel yok oluş çağı, “Antroposen Çağ” ile birlikte tanımlanacaktır.

Anahtar Kelimeler: Cennet Bahçesi, Holosen, Yok Oluş, Antroposen

Is it the end of the Garden of Eden?, or Is it a new beginning?: The Anthropocene Age!

Abstract

Naturalist David Attenborough states that as “a reason for the 12,000-year development of human civilization is the stability of the earth's climate structure. He defines this period as the "Garden of Eden" and claims that it was formed in the Holocene. Today, the earth is entering a new geological age. This age is defined as the Anthropocene Age: "Age of the Human". Observing the evolution of 550 million-year-old biological diversity of the earth; It has a rich biodiversity and heritage as the legacy of the Holocene period. In the geological history of the earth, five great mass extinctions had took place and a great number of living species had disappeared. The main causes of these mass extinctions are the climate changes seen on earth during these geological periods. What determines this change is the constant change in the

²¹ Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi, Prof.Dr. necmiaksoy@duzce.edu.tr

amount of carbon in the earth. As we approach the first quarter of the 21st century, between 10,000 and 100,000 living species have been disappearing every year. Biodiversity richness of the earth after the beginning of the Holocene period, starting with the end of the last ice age; with the Anthropocene age, we are heading towards the sixth mass extinction. If the rate of speciation of biological creatures falls below the extinction rate, it will cause the sixth mass extinction. Today, extinction of living species is estimated by scientists to be 1,000 to 10,000 times higher than the natural extinction rate. This means that 0.01 to 0.1% of all species will become extinct each year. According to this, it is seen that about half of the creatures living on earth today will not be able to make the next century and are facing the threat of extinction. The main reason for this is not the meteorite fall like the reason in the previous extinction, but the global climate change created by the "Age of Human" defined as the "Anthropocene Age" and the unstoppable increase in the amount of carbon in the earth. Human civilization, with a holistic approach, should preserve its biological diversity heritage, which describes the "Garden of Eden", the heritage of the Holocene era, where it lived together on earth in a biological, ecological, sociological and psychological context. If this is not possible, the sixth great age of mass extinction will be defined with the "Anthropocene Age".

Key Words: Garden of Eden, Holocene, Extinction, Antroposen

Necmi Aksoy

Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi, Prof.Dr.

19 Nisan 1974 yılında Denizli’de doğan Necmi Aksoy, ilköğrenimini 1980-1985 yılları arasında Karayahşiler Köyü ilkokulunda, orta ve lise öğrenimini 1985-1991 yılları arasında Çivril Ortaokulu ve Lisesi’nde tamamladı. Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü’nde 1992 yılında eğitimine başlayan Aksoy, 1996 yılında “Orman Mühendisi” ünvanıyla mezun oldu. Aynı yıl Abant İzzet Baysal Üniversitesi Düzce Orman Fakültesi Orman Botaniği Anabilim Dalı’nda Araştırma Görevlisi olarak göreve başladı. 1997 yılında İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, Orman Botaniği Programı’nda Yüksek Lisans eğitimine başladı. 1998 yılında, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Botaniği Anabilim Dalı’nda Araştırma Görevlisi oldu. Ocak 2001 yılında “Karakiriş Dağı (Seben-Nallıhan) Florası” başlıklı yüksek lisans tezini tamamlayarak “Orman Yüksek Mühendisi” ünvanını alan Aksoy, aynı yıl İstanbul Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, Orman Botaniği Programı’nda Doktora eğitimine başladı. Aksoy, “Elmacık Dağı (Düzce) Vegetasyonu” başlıklı tezini tamamlayarak Temmuz 2006 tarihinde Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, Orman Botaniği Programı’ndan “Doktor” ünvanını almıştır. Eylül 2006 tarihinde Araştırma Görevlisi Doktor ünvanı ile Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Bölümü’nde göreve başlayan Aksoy, Nisan 2007 tarihinde Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Orman Botaniği Anabilim Dalı’nda “Yardımcı Doçent”, Eylül 2012 tarihinde “Doçent”, Aralık 2017’de “Profesör” ünvanı almıştır.

Flora, vegetasyon ve biyolojik çeşitlilik konularında ulusal ve uluslararası pek çok yayını bulunan Aksoy; dendroloji (ağaç bilimi), herbaryumlar, arboretum ve botanik bahçeleri, işgalci bitkiler, bitki sistematigi ve sosyolojisi alanlarında çalışmalarını sürdürmekte ve Batı Karadeniz Bölgesi’nde biyolojik çeşitliliğin korunması amacıyla Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Herbaryumu (DUOF) ve Düzce Üniversitesi Süs ve Tıbbi Bitkiler Üretim, Araştırma ve Uygulama Merkezlerinin kuruluşlarında yer almış ve buralarda biyolojik çeşitlilik üzerine çalışmalar yürütmektedir. Biyolojik Çeşitlilik Araştırma, Uygulama ve Eğitim Merkezi (DÜ-BİYOME) Müdürlüğü, Gölyaka Meslek Yüksek Okulu Müdürlüğü gibi idari görevler yapmış olup, halen Dekan Yardımcılığı görevini yürütmektedir. Ulusal ve uluslararası birçok

herbaryum, botanik bahçesi, arboretum, botanik ve doğa tarihi müzelerinde çalışmalar yapmıştır. 1999-2000 yıllarında TRT’de belgesel danışmanlığı ve Buğday Dergisi Yayın Kurulu üyeliği, 2003-2006 yıllarında Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi ve Saint Joseph Doğa Tarihi Müzesi’nde bilim danışmanlığı yapmıştır. Karadeniz Teknik Üniversitesi Çevre Kulübü Başkanlığı, TEMA Düzce İl Temsilciliği, yapmış olan Aksoy halen, Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı Mütevelli Heyeti, Royal Forestry Society, TEMA, WWF, Kırsal Çevre ve Ormancılık Sorunları Araştırma Derneği, Flora Araştırmaları Derneği gibi doğa üzerine çalışmalar yapan; ulusal ve uluslar arası bir çok kuruluşun üyesidir. Aksoy, İngilizce bilmektedir.

Mekânsal Planlama, Ekoloji ve Onarım Ölçeklerinde Peyzaj Kavramının Değerlendirilmesi

Özet

Peyzaj özellikleri, insan ve/veya doğal faktörlerin etkileşimi ve eylemi sonucunda insanlar tarafından algılandığı şekliyle oluşan bir alandır. Bu alana biçim veren dünyada var olan doğal süreçler ve insanın gerek doğal süreçler üzerindeki gerekse bizzat doğa üzerindeki etkisidir. Bu gelişimde doğa içindeki yaşamdan, tarım ve sonrasındaki sanayileşme ile birlikte kent yaşamına geçme eğilimini hızlandıran insanoğlunun baskın bir faktör olarak yer aldığı görülmektedir. İnsan ve doğa arasındaki etkileşim özellikle son 300 yıllık dönemde özellikle doğa aleyhine olmuştur. Bu da insanoğlunun yeni duruma uyum sağlamasını sağlayacak, dirençli kentler, iklime uyum stratejileri, sürdürülebilir kentler gibi farklı araç ve amaçları gerektirmektedir.

Bu çalışmada mekanı planlama/kullanma sürecinde, insanoğlunun peyzajı nasıl algılaması ve yorumlaması gerektiği konusunda zaman ölçeğinde bazı örnekler verilerek, peyzaj ekolojisinin yeri açıklanacaktır. Doğal ve kültürel kaynakların sürdürülebilirlik çerçevesinde yönetilememesinden kaynaklanan ve mekâna yansıyan bazı sorunların, peyzaj onarım yaklaşımlarıyla nasıl çözülebileceğine ilişkin öneriler getirilecektir. Sonuç olarak, peyzajın içindeki insanın, peyzajı nasıl şekillendirdiği ve bunu yaparken ortaya çıkan bazı sorun ve çelişkilerin, planlama, ekoloji, onarım süreçlerinde değerlendirilerek bazı öneriler getirilecektir.

Anahtar Kelimeler: Peyzaj, peyzaj planlama, peyzaj ekolojisi, peyzaj onarımı

Evaluation of Landscape Concept in Spatial Planning, Ecology and Restoration Scales

Abstract

Features of landscape is an occurring area formed as perceived by people as a result of the interaction and action of human and / or natural factors. It is the natural processes that exist in the world that shape this field and the human impact on both natural processes and nature itself. In this development, it is seen that humankind, which accelerates the tendency to move from life in nature to urban life with agriculture and industrialization afterwards, is a dominant factor. The interaction between man and nature has been especially against nature since in the last 300 years. This requires different tools and objectives, such as resilient cities, climate adaptation strategies, and sustainable cities, that will enable humankind to adapt to the new situation.

In this study, the place of landscape ecology will be explained by giving some examples in time scale about how human beings should perceive and interpret the landscape in the process of planning / using the space. Suggestions will be made on how to solve some problems caused

²² Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Prof. Dr.

by the inability to manage natural and cultural resources within the framework of sustainability and reflected on the space, with landscape restoration approaches. As a result, some suggestions will be made by evaluating how the people inside the landscape shape the landscape and some problems and contradictions that arise while doing this in planning, ecology, and restoration processes.

Key Words: Landscape, landscape planning, landscape ecology, landscape restoration

Osman Uzun

Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü, Prof. Dr.

1976 yılında Ankara’da doğdu. 1995’de Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünden Lisans, 1999 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi’nden Yüksek Lisans, 2003 yılında Ankara Üniversitesi’nden Doktor ünvanını aldı. 2012 yılında Doçent, 2017 yılında Prof. oldu. 2000-2001 yılında İspanya’da (CIHEAM-IAMZ) bir yıl süreli Çevre ile ilişkili Kırsal Planlama kursuna katıldı. Uluslararası ve ulusal dergilerde makaleler, kitaplarda bölüm yazarlığı, sempozyum ve konferanslarda bildirileri bulunmaktadır. 1996 yılında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünde başladığı akademik hayatına, 2012 yılı itibariyle Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümünde Bölüm Başkanı olarak devam etmektedir. Yazarın başlıca ilgi alanları peyzaj planlama, peyzaj ekolojisi, peyzaj onarımı ve peyzaj yönetimidir.

Pandemi Aracılığıyla Etkileşimi Ekoloji Üzerinden Yeniden Düşünmek

Özet

Ekolojik yaklaşım sosyoloji tarihi içerisinde kendine bir yer bulsa da sosyolojinin ilgilendiği meseleler içerisinde etkileşim insanlar-arası bir iletişim ve beraberlik biçimi olarak ele alınır. Sosyolojinin farklı tanımları içinde tekrarlanan ögelere bakıldığında bunların insan merkezli bir şekilde teknoloji, çevre ve diğer insan gruplarıyla olan etkileşimi araştırmaya yönelik tanımlar olduğu görülür. İnsan doğasını ve çevreyle ilişkisini inceleyen erken dönem kuramlarda insan gruplarının hayvan ve bitki gruplarıyla karşılaştırılmasını içeren yaklaşımlarda da toplum açısından belirleyici etkileşim insanların birbirleriyle doğrudan ya da ürettikleri ürünler aracılığıyla kurdukları etkileşimdir.²⁴ İşbölümü, sistemler, tabakalaşma ve çatışma ya da zihniyet üzerinden tanımlanan odak noktalarda insanlar-arası paylaşım ve dağıtım süreçleri, çatışma zeminleri ve anlam dünyası tartışılır. Sadece sözlü etkileşimin değil fakat semboller dünyasının da bir parçası olduğu yaşam dünyası tanımına bakıldığında etkileşim ve öznellik ilişkisinde bağlam bilinç, insan üretimi şeyler ve insan etkileşimi temellidir.²⁵ Teleolojik, Normatif ve Dramaturjik eylem kuramları üzerinden tanımlanan etkileşimin eyleyen-yapı ilişkisinde eksik bıraktığı noktaları tamamlamayı amaçlayan İletişimsel eylem tanımı içerisinde de özne ve etkileşim insan merkezlidir.²⁶

Gündelik yaşam içerisinde doğanın ve insan harici canlıların kent-doğa ayrımındaki mekânsal ilişkide, insan dünyasını var etmek aracılığıyla ortaya çıkan üretim ilişkilerinde ve birbirleriyle iletişimde bir referans noktası olduğunu görürüz. İnsan etkileşimine sağlık, gıda ve ekoloji üzerinden bakış ise sağlığın kapsamının -bugünün pandemi koşullarının da ortaya koyduğu gibi- yaşam dünyasının insanın insanla olan etkileşiminden fazlasını içerdiğini gösterir. İnsan etkileşimi aynı zamanda mikrobiyolojik varlıkların dünyayla etkileşimi için bir aracıken ve gündelik yaşam bir doğa ve hayvandan ayrılma-birleşme çizgisinde sürdürülürken etkileşim ve yaşam dünyası tanımı insan merkezli tutuldukça eksik kalmaktadır.

Beslenme kültürünün erişilebilen doğa ve iklim-coğrafya etkisindeki mikro dünya üzerinden şekillendiği; savaş ve göç süreçlerinde tanışan insan gruplarının salgın alışverişinde bulunduğu; siyaset kavramının seyislik kökenden gelmesinin örneklediği gibi disiplin biçimlerinin hayvanlarla ilişkiden geliştirildiği, hane ve sokağın görünür ve görünmez ebatta canlılarla paylaşıldığı; aşı gibi koruyucu sistemlerin kökeninin hayvan gruplarıyla etkileşim üzerinden geliştirildiği bir yaşam dünyasından bahsediyoruz. Kısa süreli karar mekanizmalarını sürdürmeleri hariç insanın yönettiği bir ortamdan bahsetmek bu çerçevede zorlaşıyor. Bu sunum mikrobiyoloji ve toplumsal yaşamın kesiştiği bir gösteren olarak sağlık üzerinden

²³ Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi, pinarkarababa@beykent.edu.tr

²⁴ McKenzie, R.D. (2015). İnsan Topluluklarının Çalışılmasında Ekolojik Yaklaşım, *Şehir: Kent Ortamındaki İnsan Davranışının Araştırılması Üzerine Öneriler* içinde. Ankara: Heretik, s. 107.

²⁵ Schutz, A. ve Luckman, T. (1974). *The Structures of the Lifeworld*. Evanston: Northwestern University Press, s. 5.

²⁶ Habermas, J. (2001). *İletişimsel Eylem Kuralı*. İstanbul: Kabalcı, s. 95.

etkileşimi merkeze alarak yaşam dünyası tanımını genişletmeyi ve etkileşim kavramını insan merkezli olmadan tartışmayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, sağlık, ekoloji, yaşam dünyası, gıda

Re-Thinking Interaction over Ecology via the Impact of Pandemic

Abstract

Even though the ecological perspective could find a place in the history of sociology, the subjects searched by sociology follow a pattern to conceive interaction as a form of inter-human communication and togetherness. A gaze through the repeated elements in different definitions of sociology depicts a line of definitions towards an anthropocentric study of interaction with technology, environment and other human beings. In early theories studying the human nature and the relation with environment through a comparison between animal and plant groups, the determining type of interaction for society is taken as inter-human interaction or interaction via human-made products.²⁷ Different focal points on division of labor, systems, stratification and conflict or mentality discuss inter-human sharing and distribution processes, grounds for conflict and semantic world. The definition of life-world which is not only of spoken interaction but of symbolic world as well, the context is based on consciousness, human products and human interaction.²⁸ In Communicative action theory which claims to fulfill the remaining parts in Teleological, Normative and Dramaturgical action theories the subject and interaction is anthropocentric as well.²⁹

In daily life we see that nature and non-human living beings are used as a reference point in the spatial relation in the distinction between nature and urban environment; in relations of production to produce and re-produce the human world and in inter-human communication.

Looking human interaction through health, food and ecology – as indicated by today's pandemic circumstances- would show that life world engages more than the interaction of human beings with human beings. When human interaction is a mediator for the interaction between micro-biological beings and the daily life is sustained on a life of division and union with nature and animals, definition of life-world remains missing because of anthropocentrism.

In this life-world the nutrition culture is shaped by accessible nature and micro-world under the influence of climate-geography; the human groups confronting each other during times of war and migration exchange epidemics; the mechanisms of discipline is shaped over their former use on animals; the daily life in household and street passes in interaction with visible or invisible living beings; protective systems such as vaccination is developed following the experiences with animals.

²⁷ McKenzie, R.D. (2015). İnsan Topluluklarının Çalışılmasında Ekolojik Yaklaşım, *Şehir: Kent Ortamındaki İnsan Davranışının Araştırılması Üzerine Öneriler* içinde. Ankara: Heretik, s. 107.

²⁸ Schutz, A. ve Luckman, T. (1974). *The Structures of the Lifeworld*. Evanston: Northwestern University Press, s. 5.

²⁹ Habermas, J. (2001). *İletişimsel Eylem Kuralı*. İstanbul: Kabalcı, s. 95.

Despite their short-term command over the decision-making processes, this frame makes it difficult to mention a human-dominated environment. This presentation, by taking health in the center as a signifier on which microbiology and social life intersects, aims to enlarge the definition of the life-world and discuss interaction beyond anthropocentrism.

Key Words: Pandemic, health, ecology, life-world, food

Pınar Karababa Demircan

Beykent Üniversitesi, Dr. Öğr. Üyesi

1981 yılında Ankara’da doğdu. 2003 yılında Ankara Üniversitesi Çağdaş Yunan Dili ve Edebiyatı Bölümü’nden mezun oldu. 2006 yılında ODTÜ Kadın Çalışmaları Bölümü’nde yüksek lisans yaptıktan sonra 2015 senesinde ODTÜ Sosyoloji Bölümü’nde Anıt, Bellek ve Kentsel Mekânın Üretimi ile ilgilenen doktora tezini sundu. Mültecilerin sosyal hak ve hizmetlere erişimi üzerinde çalışan Gaziantep ve İstanbul’daki çeşitli sivil toplum örgütlerinde görev yaptıktan sonra 2018 yılında doktor öğretim görevlisi olarak akademide çalışmaya başladı. Halen Beykent Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde görev yapmaktadır. Toplumsal Cinsiyet, Göç Yönetimi, feminist metodoloji ve Kent üzerine çalışmaları bulunmaktadır.

Günümüz Gıda Ortamında Sağlıklı Beslenme: Gıda Tüketim Pratikleri Üzerine Nitel Bir Araştırma

Özet

Kapitalist gıda sistemi ile ilişkili olarak insanların beslenme ihtiyacını karşılayan gıda ortamı, çevre ve insan sağlığını tehdit eden konumu nedeniyle pek çok tartışmaya konu olmaktadır. Teknolojik gelişmelerin ivme kazanması ve endüstrinin yoğun olarak tarımda ve hazır gıda sektöründe yaygın olarak kullanılması, beslenme alışkanlıklarını da zorunlu olarak dönüştürmüştür. Beslenmenin neden olduğu sağlık sorunları ve bunun beraberinde getirdiği sağlıklı beslenme söylemlerinin yükselişine paralel olarak toplumda artan gıda ve beslenme kaynaklı korkular, geleneksel üretim biçimleri ve beslenme tarzları üzerine yeniden düşünülmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu çalışma, mevcut gıda ortamı ve sağlıklı beslenme tartışmalarını gıda tüketim pratikleri ile ilişkisi temelinde değerlendirmeyi amaçlamaktadır. İçinde bulunduğumuz dönemde gıda ortamı ve sağlıklı beslenme söylemlerinin birbiri ile çelişen doğası bireylerin gıda ile olan ilişkisinde, gıda tercihlerinde ve tüketim pratikleri üzerinde etkili olmaktadır. Çalışmanın amacı doğrultusunda gerçekleştirilen niteliksel bir araştırmanın bulgularına yer verilecektir. Gıda tercih ve tüketim pratiklerini ortaya çıkarmaya yönelik yarı yapılandırılmış görüşme soruları eşliğinde gerçekleştirilen derinlemesine mülakatlarda, 2019 yılında Eskişehir ilinde yaşayan 15 katılımcının içinde bulundukları gıda ortamını değerlendirdikleri gündelik yaşam deneyimlerine odaklanılmıştır. Araştırmanın temel bulgularına göre, gıda güvenliği ile ilgili belirsizlikler nedeniyle duyulan bireysel sağlık endişeleri ve gıdanın geleceğine yönelik toplumsal kaygılar, gündelik hayatın temel meselelerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Mevcut gıda ortamına duyulan güvensizlik ve gıda tercihlerinin ortaya çıkardığı memnuniyetsizlik geleneksel üretim yapan küçük üreticiye duyulan güven ekseninde sıklıkla dile getirilmiştir. Bununla birlikte, gıda ve beslenme kaynaklı endişelerin yoğunluğu, mevcut gıda ortamı karşısında geliştirilen algı ve tutumlara göre değişiklik göstermektedir. Gıda tercihlerinde radikal değişikliklere giden, mevcut gıda ortamı ile ilgili endişeleri sürekli ve yoğun olarak yaşayan bireyler gündelik hayatlarında yaşadıkları zorluklar üzerinde durmuştur.

Anahtar Kelimeler: Gıda Ortamı, Sağlıklı Beslenme, Gıda Tüketimi, Gıda Korkusu, Gıda Güvenliği

Healthy Eating in Today's Food Environment: A Qualitative Research on Food Consumption Practices

Abstract

The food environment in a capitalist food system that meets the nutritional needs of people is the subject of many discussions due to its position that threatens the environment and human health. The acceleration of technological developments and the widespread use of the industry in the agriculture and convenience food sector have necessarily transformed eating habits. In parallel with the health problems caused by nutrition and the rise of healthy eating discourses,

³⁰ Anadolu Üniversitesi, Doktora Öğrencisi, secilozgokbel@hotmail.com

the increasing fears of food and nutrition in society reveal that traditional production methods and diets should be reconsidered. This study aims to evaluate the current food environment and healthy eating discussions based on their relationship with practices of food consumption. In the current period, the contradictory nature of the food environment and healthy eating discourses have an impact on individuals' relationship with food, food preferences, and consumption practices. Qualitative research based on daily life experiences was carried out for this study. In-depth interviews were conducted with semi-structured interview questions to reveal the food preference and consumption patterns of 15 participants living in Eskişehir in 2019. According to the main findings of the study, individual health concerns due to uncertainties regarding food safety and social concerns about the future of food emerge as one of the basic issues of daily life. While the trust in the traditional small producers stood out, the distrust in the current food environment and the dissatisfaction caused by food preferences were frequently expressed. However, the intensity of food and nutrition-related concerns varies according to perceptions and attitudes developed in the current food environment. Individuals who have made radical changes in their food preferences and constantly and intensely concerned about the current food environment have emphasized the difficulties they face in their daily lives.

Key Words: Food Environment, Healthy Eating, Food Consumption, Food Scares, Food Safet

Seçil Özgökbel

Anadolu Üniversitesi, Doktora Öğrencisi

İzmir Ekonomi Üniversitesi Psikoloji ve Sosyoloji bölümlerinden 2015 yılında mezun olmuştur. Yüksek lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi Sosyoloji bölümünde “Değişen Yeme Pratikleri, Beslenme Alışkanlıkları ve Diyet Deneyimleri” başlıklı tez çalışması ile tamamlamıştır. 2020 yılında başladığı doktora eğitimine Anadolu Üniversitesi Sosyoloji bölümünde devam etmektedir. Başlıca çalışma ve ilgi alanları arasında; gıda ve beslenme sosyolojisi, sağlık sosyolojisi, mekân ve gündelik hayat konuları yer almaktadır.